ІНДЕКС ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ 2026

Міжнародний Інститут Свободи 2026

DOI: https://www.doi.org/10.32782/978-617-8839-30-7
УДК 351.863(100)"2025"(02.034.2PDF)
УДК 351.863(100)"2025"(02.033)
І-60

Автор дослідження:
Ярослав Романчук

Над публікацією працювали:
Випусковий редактор Наталія Слюсар
Науковий редактор Тетяна Стройко
Коректор Наталія Станкевич

978-617-8839-30-7

Наші публікації доступні на сайті www.ilibertyinstitute.org у форматі Portable Document Format (PDF)
Щоб замовити друковані видання, звертайтеся на e-mail: info@ilibertyinstitute.org
Представники ЗМІ звертайтеся на e-mail: media@ilibertyinstitute.org

Відповідальний за випуск: Михайло Камчатний
Дизайн: Яна Шевченко

І-60 **Індекс економічної безпеки 2026**. – Міжнародний Інститут Свободи, 2026, 34 с.

ISBN 978-617-8839-30-7 (електронна версія)
ISBN 978-617-8839-11-6 (друкована версія)

Індекс Економічної Безпеки 2026 від Міжнародного Інституту Свободи — оригінальний інструмент оцінки стану економічної безпеки країн світу в контексті наявних зовнішніх і внутрішніх ризиків та загроз. ІЕБ відображає ефективність та надійність правових і економічних інститутів, системи державного управління у забезпеченні можливості для Споживача, Виробника та Підприємця реалізовувати свою волю в умовах відкритої міжнародної конкуренції за матеріальні й нематеріальні ресурси та активи.

УДК 351.863(100)"2025"(02.034.2PDF)
УДК 351.863(100)"2025"(02.033)

ISBN 978-617-8839-30-7

© Міжнародний Інститут Свободи, 2026

INTERNATIONAL LIBERTY INSTITUTE

РЕЗЮМЕ

Дорогі друзі!

Час вийти за межі звичного. Час позбутися залежності від шляху, обраного десятиліття тому. Час ідентифікувати помилки та прорахунки в теорії й практиці створення інститутів безпеки, розвитку та зростання. Час продемонструвати адекватність, наукову принциповість і чесність у погляді на світ зламаних старих інститутів та зруйнованої довіри й безпеки. Діяти за шаблоном, мислити в матриці організацій середини XX століття (ООН, СОТ, МВФ, НАТО) з інфантильним баченням світу — означає програти майбутнє. Ми приречені на поразку, якщо залишатимемося слабкими й бідними, чіпляючись за минуле у світі, що радикально змінився. Ми маємо бути відповідальними перед нашими дітьми, які не хочуть жити в безладі та бідності.

Економічна безпека є невіддільною частиною системи національної безпеки. Економістам потрібні Сили оборони, щоб створювати у тилу конкурентоспроможні товари, послуги та правила для виробників. Силам оборони потрібні економісти, щоб мати гідне фінансування, найсучаснішу зброю, засоби ураження ворога на землі, у повітрі та на воді. Україні потрібні винахідники, фізики, хіміки, математики, інженери, механіки та підприємці, які можуть доставити будь-який товар у будь-яке місце світу. Українським виробникам товарів і послуг критично важливо створити найсприятливіші умови для життя, роботи та самореалізації. Ось тут якраз без економістів не обійтися. Саме вони, а не бюрократи, чиновники чи генерали, знають, що впливає на економічне зростання, як залучити інвестиції, які інститути створити, щоб мотивувати таланти в найрізноманітніших сферах діяльності. Саме економісти допомагають генералам, міністрам, депутатам і бюрократам побачити взаємозв'язок між свободою, захистом прав власності, підприємництвом, з одного боку, та обороноздатністю і конкурентоспроможністю країни — з іншого.

Щорічний Індекс економічної безпеки — це оригінальний інструмент Міжнародного Інституту Свободи для оцінювання стану економіки та її спроможності забезпечувати виробництво конкурентоспроможних, якісних товарів і послуг для країни, для Збройних Сил, для мільйонів споживачів у всьому світі. Індекс дає змогу ідентифікувати слабкі ланки в системі безпеки і створює основу для використання найкращого світового досвіду і практики для усунення цих слабкостей. Ми інтегруємо великий обсяг теоретичних знань, емпіричних спостережень, історичних тенденцій, щоб політики та урядовці отримали компактний, простий у використанні інструмент для орієнтування в турбулентному світі радикальної невизначеності. Наш Індекс — це корисний інструмент для громадянського суспільства та бізнесу в адвокації системних трансформацій на науковій основі, де базовими цінностями є **СВОБОДА, СИЛА, СУВЕРЕНІТЕТ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ.**

Ярослав Романчук
Президент Міжнародного Інституту Свободи

ЗМІСТ

Резюме 3

Що таке Індекс економічної безпеки: методологія та компоненти 5

Основні ризики та загрози національній економічній безпеці *6*

Що змінилось в ІЕБ-2026? *8*

Результати Індексу економічної безпеки 2026 9

Динаміка змін показників країн в ІЕБ-2026 *13*

Економічна безпека Росії — аналіз слабких та сильних сторін агресора 14

Україна в Індексі економічної безпеки 2026 16

Висновки та рекомендації Індексу 21

Рекомендації для України *21*

Рекомендації для країн Індексу *23*

Додатки 25

Про Міжнародний Інститут Свободи 33

ЩО ТАКЕ ІНДЕКС ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ: МЕТОДОЛОГІЯ ТА КОМПОНЕНТИ

Міжнародний Інститут Свободи (ILI) втретє представляє власний оригінальний інструмент оцінки стану економічної безпеки країн світу — ІЕБ-2026.

Комплексний агрегований індикатор стану інститутів уряду, бізнесу та суспільства, який відображає стан економічної безпеки країни за 64 параметрами, згрупованими у вісім груп:

ГРУПА 1
Правові, інституційні чинники
(10 показників)

ГРУПА 2
Макроекономічні чинники
(10 показників)

ГРУПА 3
Монетарні, фінансові чинники
(6 показників)

ГРУПА 4
Податкові, бюджетні чинники
(6 показників)

ГРУПА 5
Регуляторні чинники
(7 показників)

ГРУПА 6
Інфраструктурні чинники
(6 показників)

ГРУПА 7
Соціальні чинники
(10 показників)

ГРУПА 8
Нематеріальні чинники
(9 показників)

Залежно від значення Індексу країни належать до однієї з чотирьох груп.

ПЕРША ГРУПА
(0 — 25 балів)
«Червоний рівень небезпеки»
Незадовільна якість індикатора/параметра.

ДРУГА ГРУПА
(25,1 — 50 балів)
«Помаранчевий рівень небезпеки»
Низька якість індикатора/параметра.

ТРЕТЯ ГРУПА
(50,1 — 70 балів)
«Жовтий рівень небезпеки»
Задовільна якість індикатора/параметра.

ЧЕТВЕРТА ГРУПА
(70,1 — 100 балів)
«Зелений рівень небезпеки»
Висока якість індикатора/параметра.

Індекс економічної безпеки оцінюється за шкалою від 0 балів (система економічної безпеки відсутня) до 100 балів (найвища якість та надійність системи економічної безпеки). Кожен показник оцінюється за шкалою від 0 до 100 балів.

Значення за кожною групою — середнє арифметичне всіх показників групи. Значення Індексу — середнє арифметичне числових значень усіх восьми груп.

Основні ризики та загрози національній економічній безпеці

1. Низька якість інститутів та організацій, відповідальних за реалізацію принципів верховенства права, презумпції невинності та сумлінності підприємця.
2. Низька якість законодавства, нормативно-правової бази: наявність великої кількості суперечливих норм, положень, що є джерелом дискреції для чиновників, контролерів та правоохоронних органів.
3. Слабкість та дефективність судової влади: низький рівень професіоналізму, політизація, синдикалізм та клановість, високі бар'єри для використання приватного арбітражу.
4. Слабкість та дефективність правоохоронної системи при захисті приватної власності, блокування діяльності комерційних суб'єктів, застосування конфіскації та націоналізації.
5. Широке поширення практики заборон різних видів економічної діяльності з посиланнями на безпеку, мораль чи непідготовленість населення, блокування добровільних приватних взаємин між суб'єктами господарювання з управління ризиками без участі держави.
6. Нездатність полісімейкерів, інститутів держави забезпечувати швидке, довгострокове, інклюзивне економічне зростання.
7. Цінова нестабільність (висока інфляція).
8. Низька якість національної валюти.

9. Бар'єри на переміщення капіталу за поточним та фінансовим рахунками платіжного балансу (фінансовий ізоляціонізм).
10. Відсутність чи слабкий розвиток інфраструктури фінансового ринку.
11. Стійкий дефіцит бюджету органів управління.
12. Високий рівень державного боргу.
13. Високе податкове навантаження, витрати податкового адміністрування.
14. Режим регулювання виробництва товарів та послуг (ліцензії, сертифікація, регламенти, дозволи, процедури, квоти тощо).
15. Наявність високих бар'єрів входу на ринок праці та виходу з нього.
16. Монополізація та олігополізація окремих секторів економіки шляхом заборони чи обмеження конкуренції, у тому числі у сфері фінансових послуг.
17. Залежність комерційних організацій та домогосподарств від одного або двох джерел товарів та послуг критично важливих для виробництва та життєзабезпечення (електроенергія, теплова енергія, водопостачання, залізничний, автомобільний, авіаційний, морський транспорт, логістична інфраструктура, зв'язок).
18. Стійка динаміка скорочення кількості суб'єктів підприємництва, зниження купівельної спроможності населення.
19. Наявність великого обсягу ресурсів та активів у державній власності.
20. Стійко негативні демографічні, міграційні тренди, зростання кількості людей, залежних від трансфертів/допомоги з державного бюджету.
21. Державна монополізація сфери виробництва освітніх, медичних послуг, концентрація системи управління ризиками в руках держави, високі витрати входу та роботи на ринку освітніх, медичних послуг.
22. Державна монополія на ринку пенсійних послуг, високі бар'єри та витрати входу на ринок управління пенсійними заощадженнями.
23. Дефективна система надання адресної допомоги людині у складних ситуаціях.
24. Критично низький рівень довіри суспільства та бізнесу до органів державного управління.
25. Наявність законодавчих, регуляторних, фінансових, технологічних обмежень для українських фізичних та юридичних осіб за кордоном.
26. Наявність іноземних організацій, які ведуть регулярні, цілеспрямовані кампанії з викривлення реальної ситуації в країні, негативно впливають на цінність нематеріальних активів комерційних організацій, а також на м'яку силу країни.

Фактори, рішення, дії внутрішніх та зовнішніх агентів, які належать до **загроз та ризиків національної економічної безпеки:**

- збільшують витрати виробництва та споживання фізичних та юридичних осіб країни;
- знижують рівень економічної свободи;
- знижують конкурентоспроможність та продуктивність економічних суб'єктів країни;
- погіршують якість ділового та інвестиційного клімату;
- погіршують якість послуг органів державного управління;
- порушують принцип відкритої конкуренції;
- збільшують ризики бідності та безробіття;
- зменшують цінність нематеріальних активів країни на зовнішніх ринках.

Що змінилось в ІЕБ-2026?

Ми постійно вдосконалюємо методологію оцінки стану економічної безпеки. В Індексі-2026 порівняно з ІЕБ-2025 було внесено наступні зміни:

- У першій групі «Правові та інституційні чинники» — разом з Індексом законності та порядку від Gallup було використано дані Глобального індексу миру 2026 (Global Peace Index) від австралійського аналітичного центру Institute for Economics & Peace. Цей центр спеціалізується на вивченні проблем миру, їх впливу на бізнес та процвітання.
- У другій групі чинників замість показника «відношення інвестицій в основний капітал до ВВП» додали показник «валове накопичення капіталу» як частку від ВВП.
- У четвертій групі «Податкові, бюджетні чинники» виключено Індекс податкового пекла, тому що він не оновлювався останні два роки. До цієї групи було додано два нові показники — показник «Розмір держави» з Індексу економічної свободи та значення індексу ризиків і стійкості від Henley & Partners. Він включає цілу низку макроекономічних, інституційних показників, зокрема параметри фіскальної політики.
- До п'ятої групи «Регуляторні чинники» було додано параметр «Індекс обмежень на прямі іноземні інвестиції» від ОЕСР.
- У шостій групі «Інфраструктурні чинники» замість показника «частка промислових підприємств, які вважають електроенергію великою та дуже великою перешкодою» (опитування Світового банку) ми використали більш значущий і багатогранний Індекс енергетичної безпеки від Інституту Адама Сміта.
- До сьомої групи «Соціальні чинники» було включено показник «Суспільство» з Індексу процвітання Legatum 2026 року, видання якого було відновлено після трирічної перерви.
- З восьмої групи «Нематеріальні чинники» було вилучено параметр «Матриця ризиків хабарництва Trace Bribery Matrix» (це дослідження було припинено). Натомість було використано Індекс верховенства права та Індекс глобального миру.

ІНДЕКС
ЕКОНОМІЧНОЇ
БЕЗПЕКИ
2026

INTERNATIONAL LIBERTY INSTITUTE
МІЖНАРОДНИЙ ІНСТИТУТ СВОБОДИ

КРАЇНА	ВСЬОГО ІЕБ-2026	ГРУПА 1. Правові, інституційні чинники	ГРУПА 2. Макроекономічні чинники	ГРУПА 3. Монетарні, фінансові чинники	ГРУПА 4. Податкові, бюджетні чинники	ГРУПА 5. Регуляторні чинники	ГРУПА 6. Інфраструктурні чинники	ГРУПА 7. Соціальні чинники	ГРУПА 8. Нематеріальні чинники
НІМЕЧЧИНА	**72,8**	86	55	85	57	84	71	79	65
ФІНЛЯНДІЯ	**72,1**	89	50	87	46	88	69	78	70
США	**67,8**	79	67	84	38	72	66	78	58
ЧЕХІЯ	**67,5**	83	61	80	57	74	63	68	54
ІЗРАЇЛЬ	**64,3**	74	58	84	31	66	69	72	60
ПОЛЬЩА	**57,8**	75	44	65	37	60	62	66	53
РУМУНІЯ	**53,8**	72	36	45	46	54	68	58	51
РОСІЯ	**47,8**	43	40	49	66	36	52	56	40
АРГЕНТИНА	**46,9**	67	23	29	53	48	55	55	45
ТУРЕЧЧИНА	**46,5**	51	35	36	52	37	64	55	42
УКРАЇНА	**36,1**	54	24	16,5	17	39	48	47	43

РЕЙТИНГ КРАЇН ІЕБ-2026

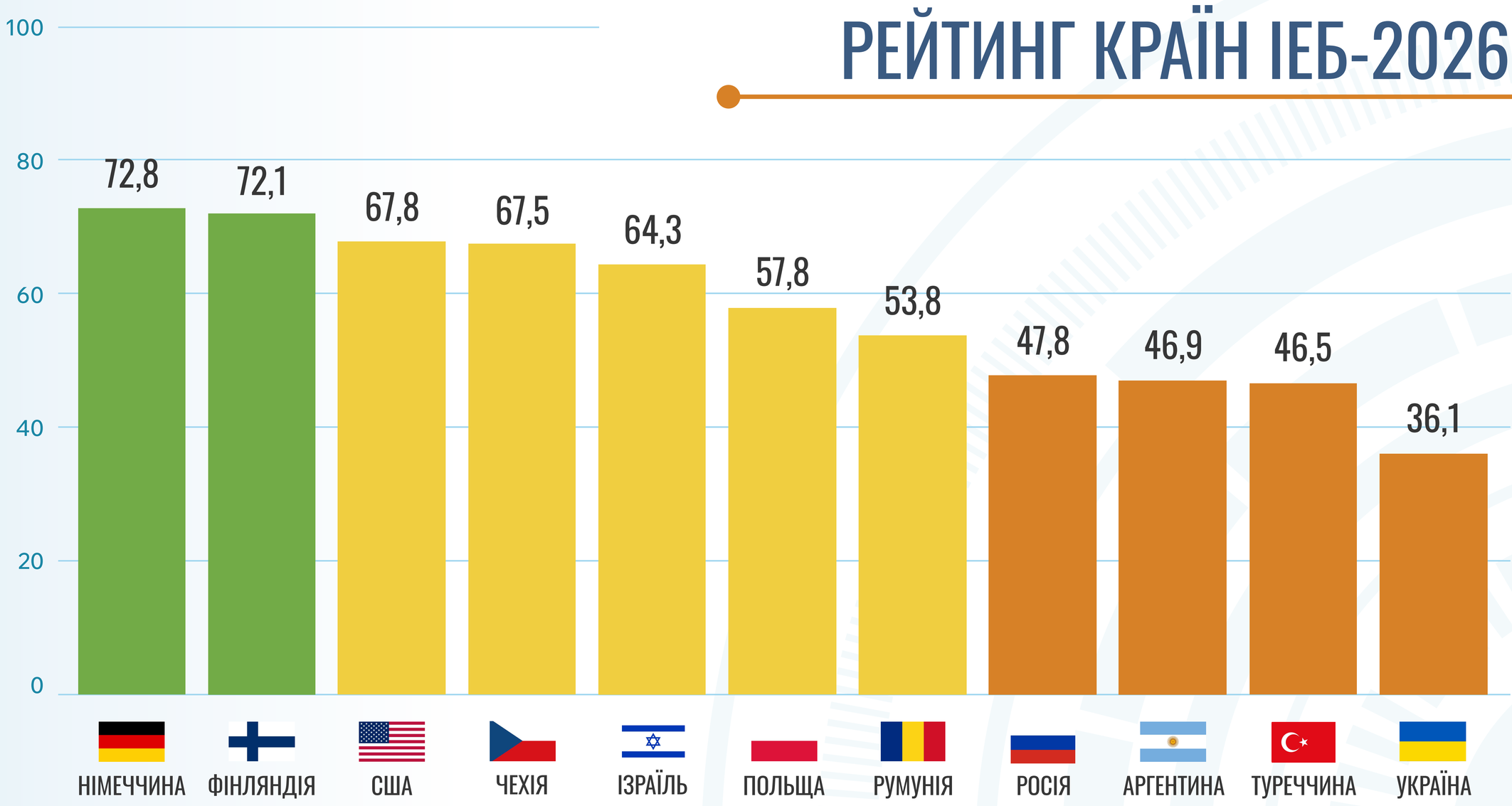

Група 1. Правові, інституційні чинники

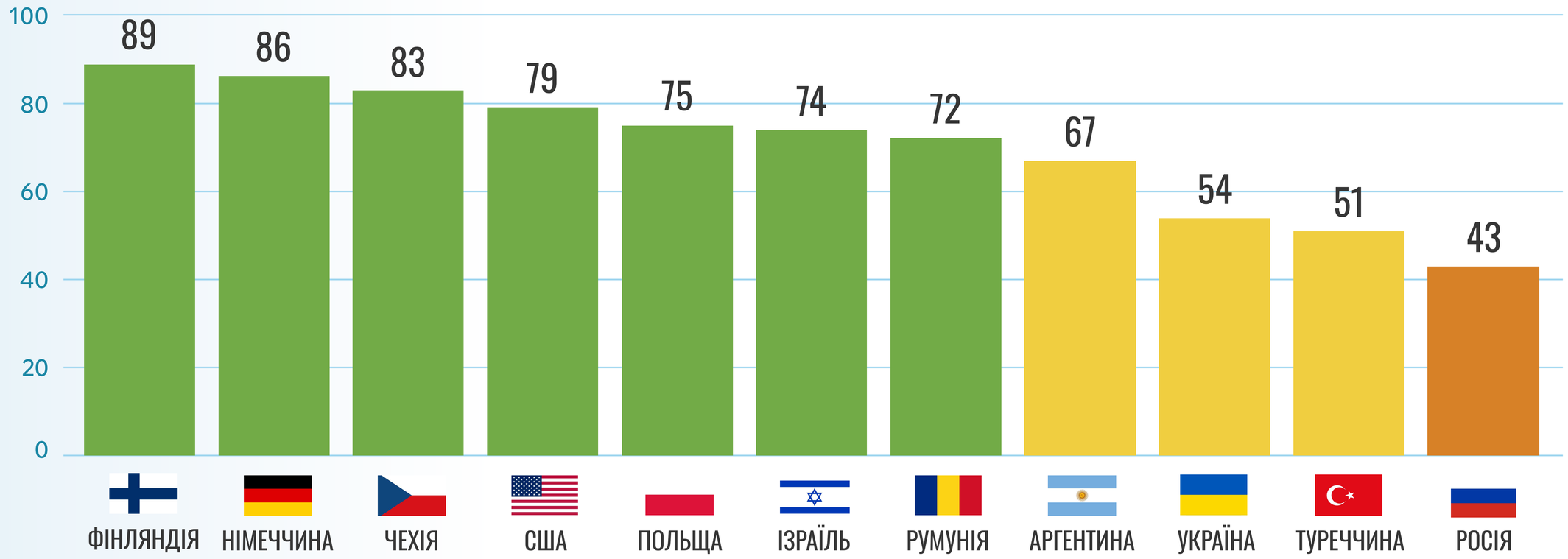

Група 2. Макроекономічні чинники

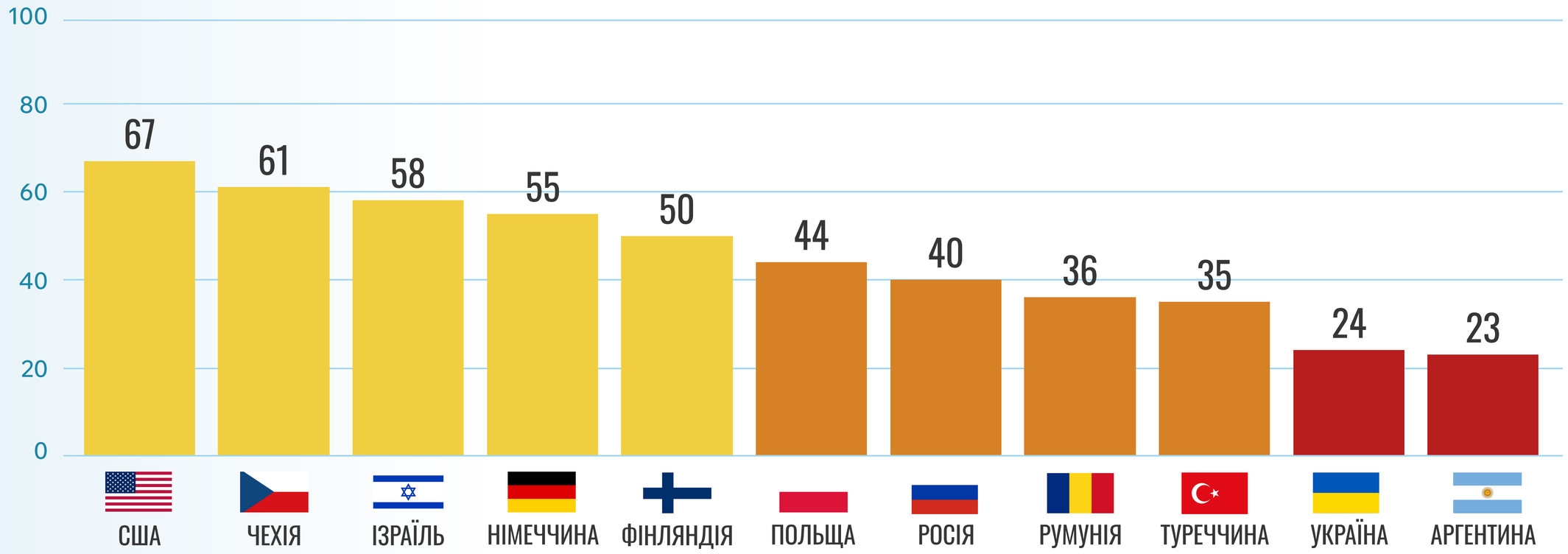

Група 3. Монетарні, фінансові чинники

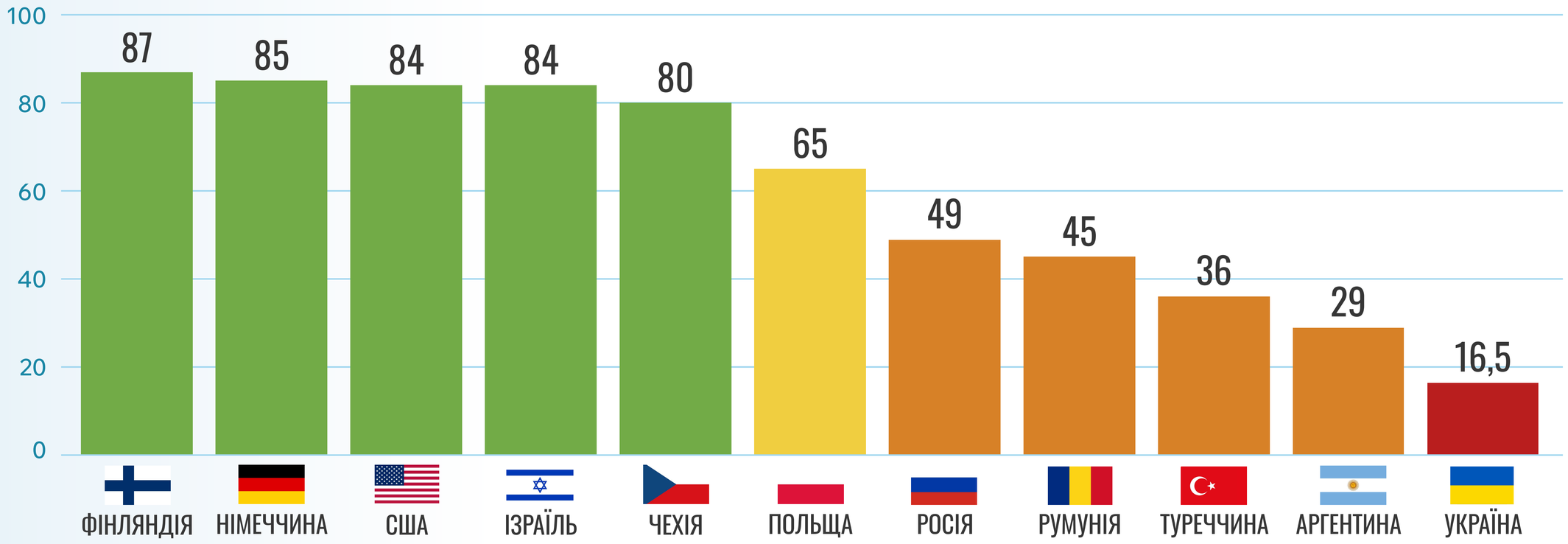

Група 4. Податкові, бюджетні чинники

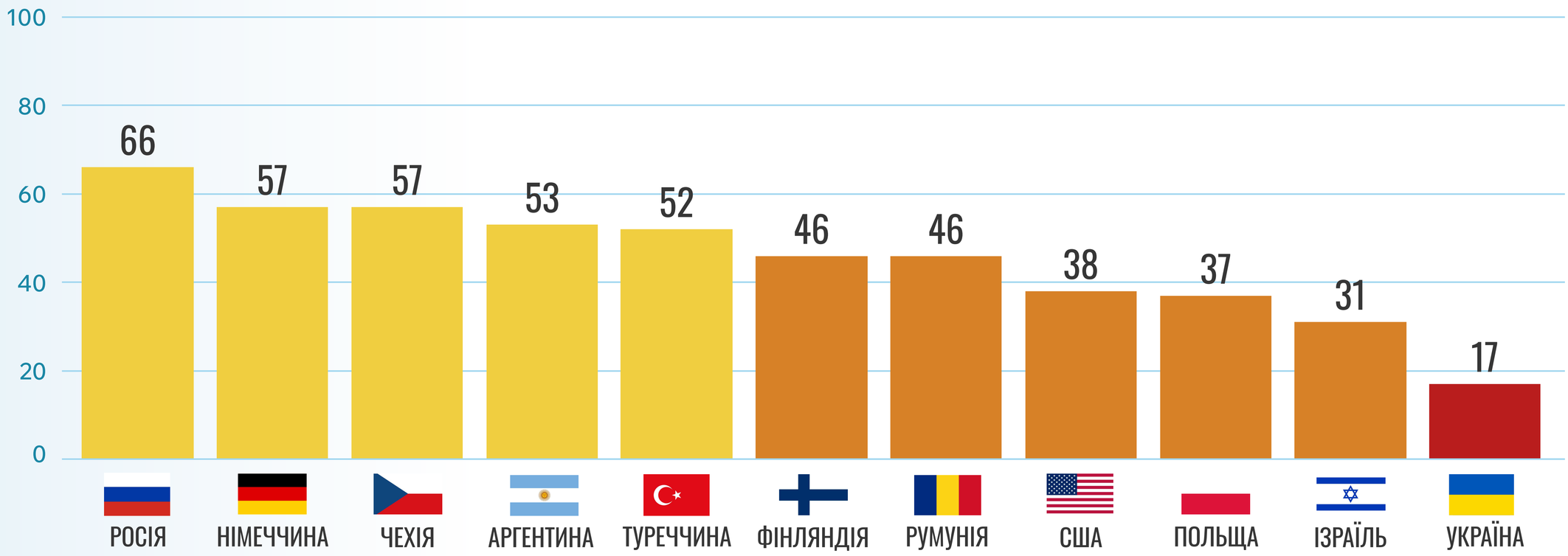

Група 5. Регуляторні чинники

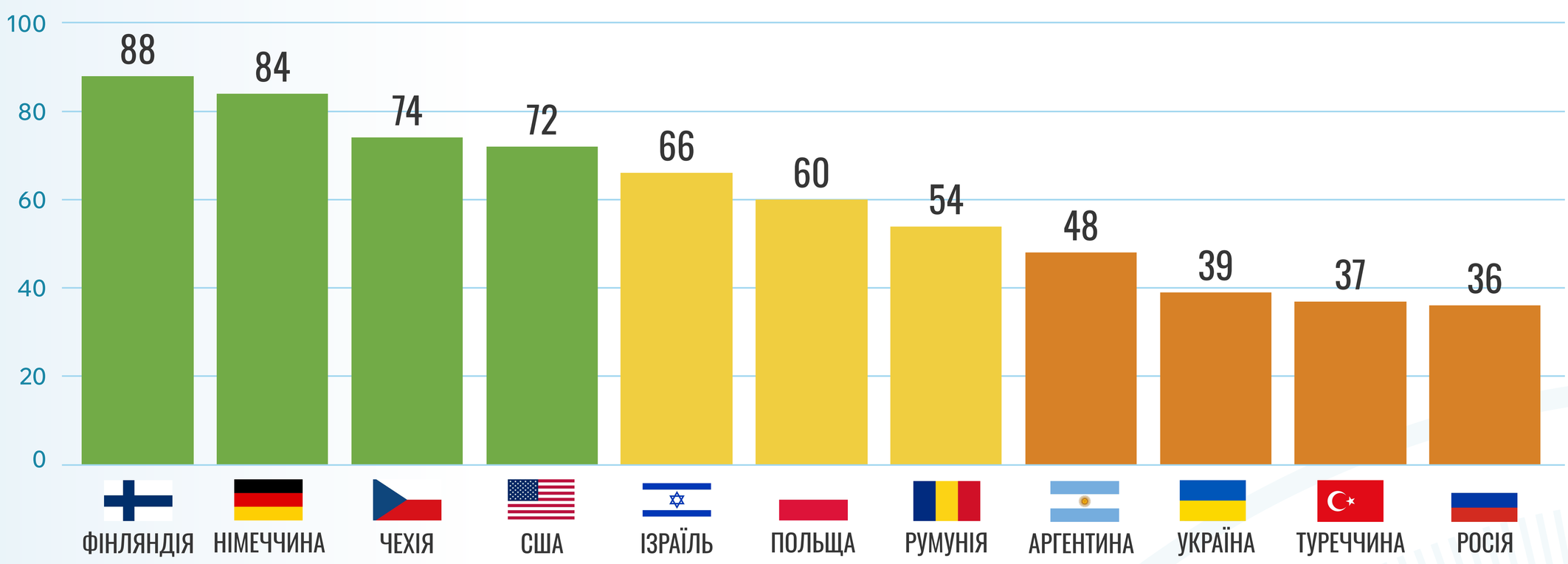

Група 6. Інфраструктурні чинники

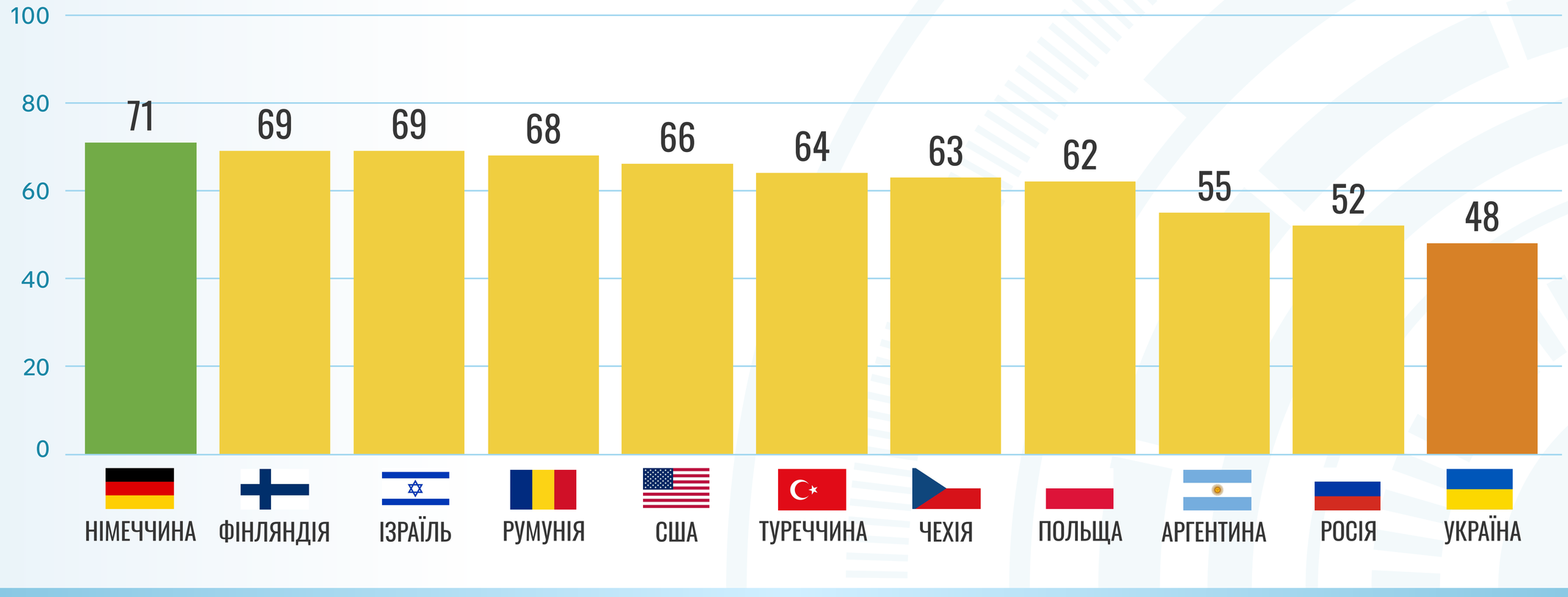

Група 7. Соціальні чинники

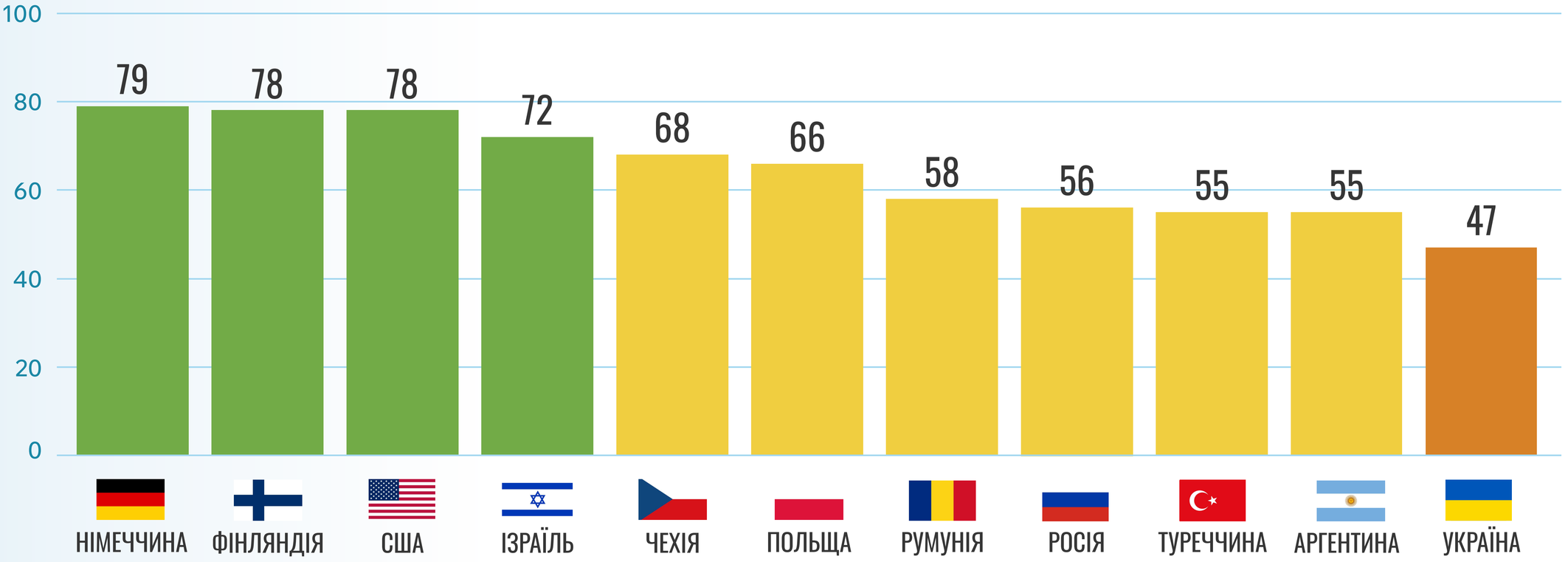

Група 8. Нематеріальні чинники

Динаміка змін показників країн в Індексі економічної безпеки 2026 р. та 2025 р., у балах

Країна	Значення ІЕБ, 100 балів – найкращий показник		Зміни у 2026 р. до 2025 р.
	2026	2025	
НІМЕЧЧИНА	72,8	78,1	↓ -5,3
ФІНЛЯНДІЯ	72,1	79,5	↓ -7,4
США	67,8	70,6	↓ -2,8
ЧЕХІЯ	67,5	69,8	↓ -2,3
ІЗРАЇЛЬ	64,3	72,4	↓ -8,1
ПОЛЬЩА	57,8	59,1	↓ -1,3
РУМУНІЯ	53,8	54,4	↓ -0,6
АРГЕНТИНА	46,9	41,9	↑ +5,0
ТУРЕЧЧИНА	46,5	49,8	↓ -3,3
УКРАЇНА	36,1	33,4	↑ +2,7
РОСІЯ	47,8	не оцінювалася	

В Індексі економічної безпеки за 2026 рік лише дві країни залишилися в **зеленій зоні** безпеки: Фінляндія з показником 72,1 бала (минулого року — 79,5 бала) та Німеччина — 72,8 бала (у 2025 році — 78,1 бала).

Із **зеленої зони** до **жовтої перейшли** Ізраїль (у 2026 р. він має 64,3 бала, у 2025 р. мав 72,4 бала) та США. У 2026 р. Індекс економічної безпеки США становить 67,8 бала, у 2025 р. — 70,6 бала.

Україна, Аргентина та Туреччина залишилися в **помаранчевій зоні** економічної безпеки. Там же перебуває Росія з показником 47,8 бала, що дуже близько до жовтої зони.

У **жовтій зоні** у ІЕБ-2026 р. залишаються Польща, Чехія та Румунія.

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА РОСІЇ — АНАЛІЗ СЛАБКИХ ТА СИЛЬНИХ СТОРІН АГРЕСОРА

До країн, включених до Індексу 2025 (Україна, Аргентина, Польща, Німеччина, Румунія, Фінляндія, Чехія, Туреччина, США, Ізраїль), цього року було додано Росію як країну-агресора. Оцінка рівня економічної безпеки країни-агресора важлива для визначення її ресурсних можливостей, а також для розробки адекватної тактики та стратегії щодо завдання їй якомога швидше максимальної шкоди з мінімальними витратами для України. Оцінка слабких і сильних сторін економіки нашого ворога також необхідна для надання рекомендацій нашим партнерам щодо РФ.

З 2022 року було багато оцінок і прогнозів щодо російської економіки, які вказували на її швидкий крах після введення санкцій. Очікування глибокої кризи російської економіки блокувало прийняття необхідних інвестиційних рішень, зміни режиму фінансування військово-промислового комплексу, а також фіскальної політики. Країни НАТО, зокрема європейські, покладали надто великі надії на економічні санкції та на збереження «парасольки безпеки» від США. Через це досі не ухвалено рішень щодо інвестицій у нові види озброєння, щодо адаптації загальноєвропейської системи безпеки до протидії та нейтралізації головної загрози для Європи — агресивної Росії. Така нерішучість і повільність частково пояснюються неякісною оцінкою економічного потенціалу Росії, її ресурсів для ведення «гарячої» геноцидної війни проти України, з одного боку, та гібридної, інформаційної війни проти Заходу, з іншого.

У 2026 р. Індекс економічної безпеки Росії становить 47,8 бала. Для порівняння: в України — 36,1 бала, Туреччини — 46,5 бала, Аргентини — 46,9 бала, Румунії — 53,8 бала. Макроекономічні дані про російську економіку від МВФ[1] показують, що Росія за період 2021–2026 рр. не тільки не скоротила свій ресурсний потенціал для агресії, а й збільшила його. ВВП країни у 2026 р. порівняно з 2021 р. оцінюється МВФ на $1032,3 млрд більше (на 56,4%). Державні видатки у 2026 р. на $484 млрд більші, ніж у 2021 р. Середньорічний обсяг товарного експорту Росії у період 2022–2026 рр. становить $464,5 млрд, що лише на 6% менше, ніж показник 2021 року.

[1]World Economic Outlook (WEO) Database. October 2026 https://data.imf.org/en/datasets/IMF.RES:WEO https://stats.wto.org/

Сильні сторони російської економіки — це низький державний борг, збалансований платіжний баланс (поточний та фінансовий рахунки), низький рівень безробіття, відносно високий рівень валового накопичення капіталу та заощаджень, високий рівень енергетичної безпеки. Усі ці показники дозволяють зробити висновок, що внутрішніх ресурсів у Росії для ведення війни з Україною у середньостроковій перспективі достатньо.

Слабкі сторони російської економіки, її найбільші вразливості — це корупція, надмірна централізація системи управління ресурсами та активами, захоплення найбільших і найцінніших потоків та активів бюрократичним синдикатом, ядро якого становлять лідери різних організацій і структур під керівництвом Кремля (ФСБ, МВС, РПЦ тощо). Ці організації контролюють феодальні клани та угруповання регіонів, а також невелику групу доларових мільярдерів (155 осіб за оцінкою Forbes у 2026 р.).

Найбільша економічна вразливість тоталітарної Росії — майнова, матеріальна нерівність.

РФ посідає друге місце у світі за рівнем нерівності (коефіцієнт Джині — 0,82), як і в Об'єднаних Арабських Еміратах. За даними UBS[2], кількість доларових мільйонерів у Росії у 2026 р. сягнула 447 тисяч осіб. У доповіді World Inequality Lab (за підтримки ООН) про стан нерівності у світі за 2026 рік зазначено, що «10% найбагатших отримують 51% від загального доходу, тоді як на 50% найбідніших припадає лише 16%». Концентрація багатства ще більш виражена: 10% найбагатших володіють 75% загального багатства, а лише 1% найбагатших — 47%. Середній дохід на душу населення становить €27500 (ПКС), а середній рівень добробуту на душу населення — €94100 (ПКС). Розрив у доходах між верхніми 10% і нижніми 50% збільшився з 27 до 32 у період з 2014 до 2024 року, що свідчить про зростання нерівності[3].

[2]Global Wealth Report 2026. UBS. https://www.ubs.com/global/en/wealthmanagement/insights/global-wealth-report.html

[3]World Inequality Lab, 2025. UNDP. https://wir2026.wid.world/www-site/uploads/2026/09/World_Inequality_Report_2026.pdf

У 2025 р. ВВП за паритетом купівельної спроможності в Росії становив $50241.

Макроекономічні агрегатні показники Росії можуть свідчити про відносну стабільність економіки, але всередині країни зростає напруга між надзвичайно багатими й людьми з низькими доходами та бідними. Саме вони несуть найбільший тягар підвищення податків, інфляції та кремлівського кланового феодалізму.

Стан економіки Росії після введення санкцій, 2021–2026 рр.

Показник	2021	2022	2023	2024	2025	2026*
ВВП, в млрд $	1828,9	2296,4	2034,7	2185,8	2572,3	2861,2
ВВП на душу населення, в $	12540,97	15774,2	13989,8	15093,5	17863,6	19953
Темпи росту реального ВВП, %	5,87	-1,44	4,07	4,92	1	0,9
Сукупні державні витрати, млрд $	639	807,2	735,3	801,3	1006,8	1123
Державний борг, % ВВП	16,5	15,1	15,2	14,8	16,6	19,3
Обсяг експорту товарів, млрд $	494,2	592,1	424,7	433,6	422,1	450
Обсяг експорту послуг, млрд $	54,62	48	39,7	42,1	45,3	55

Джерело: World Economic Outlook (WEO) Database. October 2026
https://data.imf.org/en/datasets/IMF.RES:WEO
https://stats.wto.org/
*прогноз

УКРАЇНА В ІНДЕКСІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ 2026

У 2026 році Індекс економічної безпеки України становив 36,1 бала, що на 2,7 бала перевищує показник 2025 року. Основні зміни за складниками Індексу наведено в таблиці.

Показники України в Індексі економічної безпеки. Порівняння 2026 р. та 2025 р., у балах

Чинники	2026 р.	2025 р.	Зміни у 2026 р. до 2025 р.
Група 1. Правові, інституційні чинники	54,0	48,0	↑ +6,0
Група 2. Макроекономічні чинники	**24,0**	**21,0**	↑ +3,0
Група 3. Монетарні, фінансові чинники	**16,5**	26,0	↓ **-9,5**
Група 4. Податкові, бюджетні чинники	**17,0**	**14,0**	↑ +3,0
Група 5. Регуляторні чинники	39,0	35,0	↑ +4,0
Група 6. Інфраструктурні чинники	48,0	33,0	↑ **+15,0**
Група 7. Соціальні чинники	47,0	42,0	↑ +5,0
Група 8. Нематеріальні чинники	43,0	48,0	↓ -5,0
ІНДЕКС ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	**36,1**	**33,4**	↑ **+2,7**

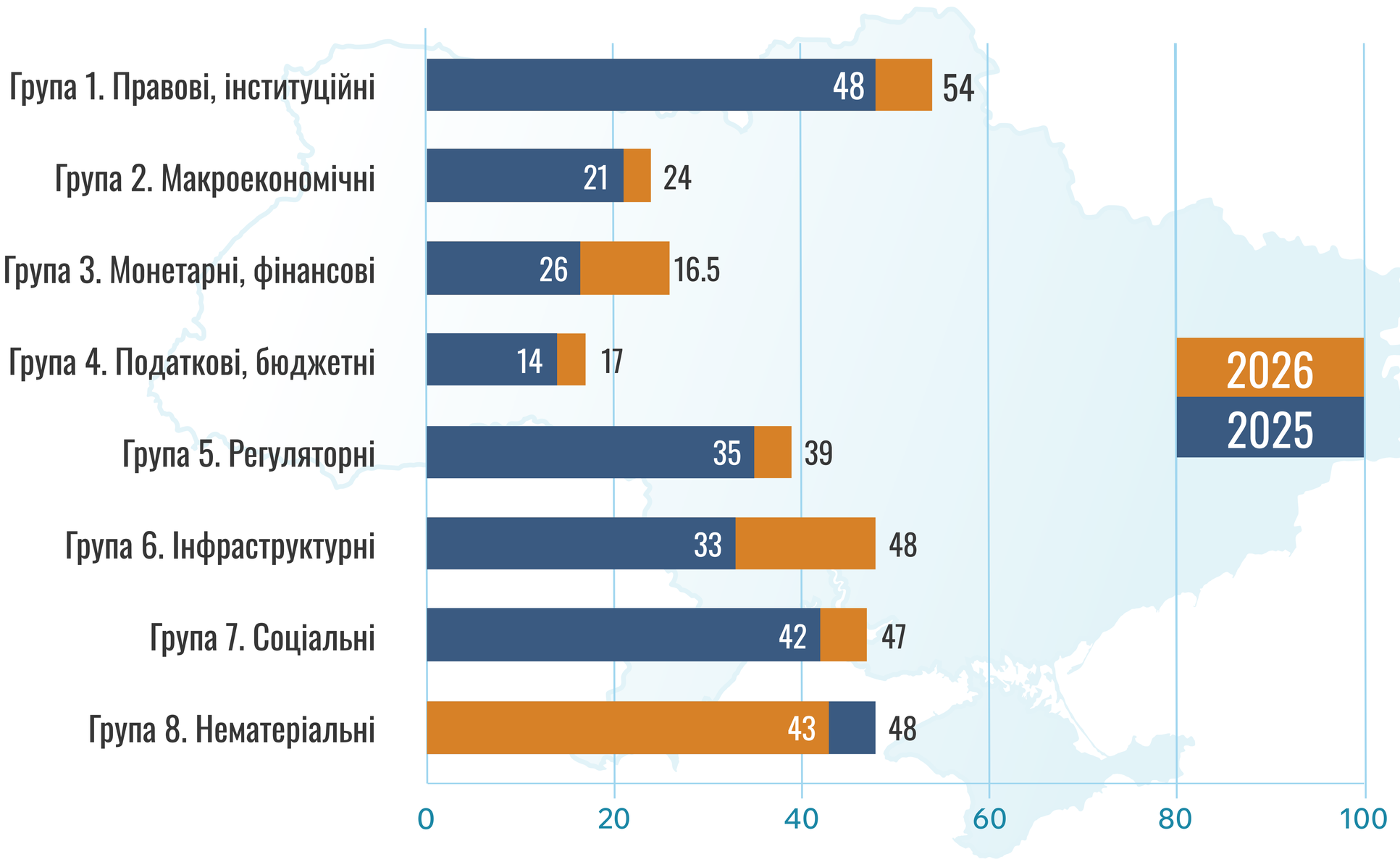

У групі № 1 «Правові, інституційні чинники» Україна додала 6 балів порівняно з 2025 роком. У 2026 р. значення цієї групи факторів становило 54 бали, а у 2025 р. — 48 балів. Україна продемонструвала незначне поліпшення в Індексі свободи людини (було 5,84 бала, стало 6,33 бала), за показником «Ефективність держави» (було 37,7 бала, стало 40,15 бала), за Міжнародним індексом захисту прав власності (було 3,5 бала, стало 3,54 бала). При цьому за основними індексами, які оцінюють якість політичних і громадянських інститутів, Україна залишається на дуже низькому рівні. Так, за Індексом верховенства права Україна майже не змінила результат (0,49 бала у 2025 р. проти 0,48 бала у 2026 році).

Українська влада не вживає системних, комплексних заходів для поліпшення якості послуг уряду, для розширення політичної, громадянської та економічної свободи. Звідси — поглиблення кризи довіри, зростання транзакційних витрат і, як наслідок, зниження національної конкурентоспроможності. Це, своєю чергою, призводить до скорочення експортного потенціалу, зростання цінових переваг імпортних товарів порівняно з вітчизняними. Індекси та фактори, які ми враховуємо в Індексі економічної безпеки, зокрема Індекс економічної свободи, Індекс верховенства права, Індекс захисту прав власності, Індекс добробуту, демонструють чітку кореляцію між ними та такими параметрами, як темпи економічного зростання, рівень добробуту, обсяг інвестицій, продуктивність праці та інноваційність. Саме ці показники у сукупності визначають силу національної системи економічної безпеки.

> **У групі № 2 «Макроекономічні чинники»** Україна зафіксувала незначне поліпшення. У Індексі 2025 року за цією групою було 21 бал, у 2026 році — 24 бали, що все одно не дозволило країні вийти з червоної зони найвищих ризиків.

Покращення показника було забезпечене збільшенням ВВП на душу населення України з $5719 у 2025 році (дані за 2024 рік) $6499 у 2026 році (дані за 2025 рік). Середньорічні темпи зростання ВВП (2022–2024 рр.) становили мінус 6,8%, а в Індексі 2026 зафіксовано зростання на 3,53% (у 2023 р. зростання ВВП України становило 5,5%, у 2024 р. — 3,2%, у 2025 р. — 1,8%). Така зміна відбулася через те, що 2022 рік було виключено з розрахунку (ВВП в результаті широкомасштабного вторгнення впав на 28,8%).

Україна в Індексі економічної безпеки 2024–2026 роки

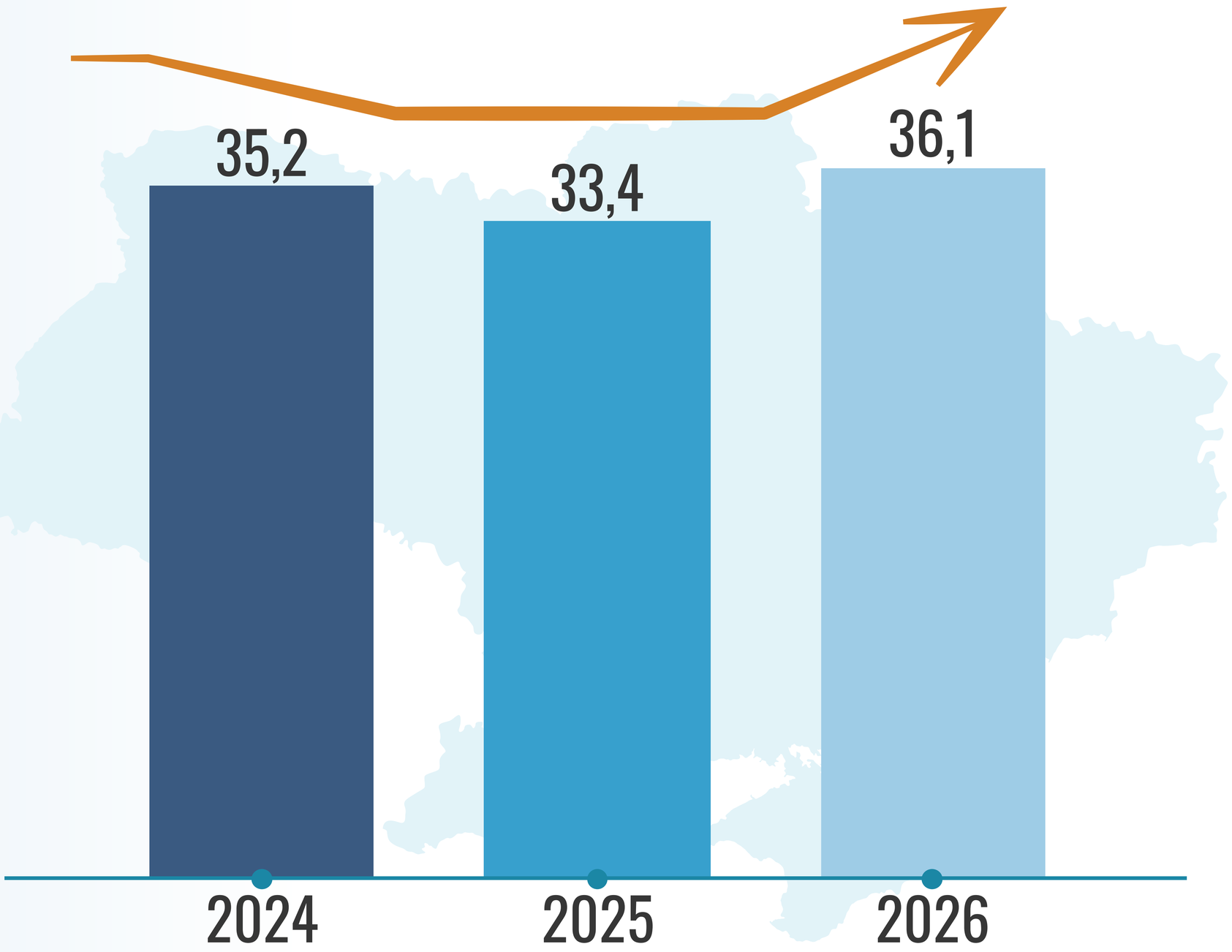

Обсяг накопичених прямих іноземних інвестицій на душу населення практично не змінився ($1516 у 2025 році проти $1531 у 2026-му). На тлі військових ризиків, енергетичної нестабільності та інституційної непередбачуваності Україна залишається в стані інвестиційної посухи, втрачаючи можливості для створення робочих місць, зростання продуктивності, експорту та податкових надходжень. Дані ЮНКТАД свідчать[4], що в умовах технологічної трансформації та перебудови глобальних ланцюгів створення вартості Україна програє конкуренцію за інвестиції. Без інтеграції в міжнародний поділ праці, насамперед у створення та використання інтелектуального продукту й нематеріальних активів, країна не зможе модернізувати структуру капіталу та адаптувати економіку до реального попиту глобальних і регіональних ринків.

За даними Всесвітньої організації інтелектуальної власності, частка України у створенні інтелектуального продукту вкрай мала[5]. У 2024 р. у світі подано 3,725 млн патентних заявок, в Україні — лише 2559 (0,07%), в т.ч. від резидентів — 969. Торгових марок (у класах) у світі — 15,23 млн, в Україні — 54742 (0,36%), від резидентів — 38,1 тис. Дизайнів у заявках у світі — 1559,4 тис., в Україні — 4222 (0,27%), з них від резидентів — 2 527. Частка інвестицій у R&D (науково-дослідні роботи) у світі становить ~2,6% ВВП або понад три трильйони доларів. Витрати на R&D в Україні не перевищують 0,4% ВВП або ~860 млн доларів. Частка цих інвестицій у світовому обсязі становить мізерні 0,03%.

Швидка модернізація української економіки вимагає надійного захисту прав власності, гнучкого ринку праці, розвитку людського капіталу та конкурентної макроекономічної політики. Однак українська влада не забезпечує необхідних інституційних умов. Надмірне податкове, фіскальне та регуляторне навантаження, а також жорсткий контроль фінансового ринку стримують інвестиції та стимулюють відплив капіталу. У результаті частка експорту товарів і послуг у ВВП знизилася з 30,6% до 25,9%, а продуктивність праці в 3–5 разів нижча, ніж у ЄС. Україна продовжує програвати конкурентну боротьбу за капітал, ринки та людські ресурси.

У групі № 3 «Монетарні, фінансові чинники» відбулося суттєве погіршення — з 26 балів у 2025 р. до 16,5 бала у 2026 р. Червона зона — це найвищі ризики. Коли її джерелами є монетарна політика та фінансовий сектор, необхідно вживати термінових, радикальних заходів.

У 2022–2024 рр. середньорічна інфляція становила 14,6%, а у 2023–2025 рр. — 8,34%. Ця різниця утворилася тому, що показник інфляції 2022 року (26,6%) в Індексі 2026 року не враховувався.

Якщо в Індексі 2025 р. оцінка стійкості валюти становила 20 балів, то у 2026 році — 38 балів. При цьому слід зазначити очевидну слабкість української економіки у вигляді високого рівня дефіциту поточного рахунку платіжного балансу (11% ВВП за прогнозом МВФ на 2026 рік)[6].

Копіювання Україною регуляторної політики розвинених країн, у якій фактично немає інститутів та механізмів необхідної якості, призводить до створення осередків корупції, гальмування економічного зростання та монополізації економіки. Ручне управління курсом гривні в умовах олігополії великих банків, витіснення державними облігаціями всіх інших інструментів фінансового ринку, жорстке регулювання аж до дрібних операцій фінансового сектору, високі бар'єри для входу на фінансовий ринок — усе це негативно позначається на темпах економічного зростання, збільшує витрати для виробників товарів/послуг, знижує привабливість української юрисдикції для внутрішніх і зовнішніх інвесторів. Тотальне одержавлення економіки в умовах вкрай низької якості системи державного управління — це найнебезпечніше внутрішнє джерело ризиків і загроз для системи економічної безпеки України.

[4] World Investment Report 2026. International Investment in a Turbulent Era. https://unctad.org/system/files/official-document/wir2026_en.pdf

[5] World Intellectual Property Indicators 2025. WIPO https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo-pub-941-17-2025-en-world-intellectual-property-indicators-2025.pdf

[6] IMF Country Report No. 26/188 Ukraine. July 2026 https://www.imf.org/-/media/files/publications/cr/2026/english/1ukrea2026002.pdf

За оцінкою Міжнародного Інституту Свободи, у 2026 році День звільнення українця від податків[7] припав на 12 серпня, а з урахуванням регуляторних і транзакційних витрат, інфляційного податку та вартості державного боргу — «День звільнення від держави» можна вважати лише 31 жовтня. Сукупна вартість утримання держави є надмірною для населення, витісняючи приватні заощадження та інвестиції. Не дивно, що Україна демонструє низькі показники фінансової відкритості та економічного зростання, поступаючись не лише динамічним економікам Азії, а й країнам Центральної та Східної Європи.

[7] День звільнення українця від податків 2026. https://www.ilibertyinstitute.org/articles/den-zvilnennya-ukrayinczya-vid-podatkiv-2026

За оцінкою ILI, втрачена вигода від хибної моделі економічного розвитку за 35 років незалежності України становить 650–800 млрд доларів.

Українські політичні, номенклатурні, силові та економічні еліти протягом усієї історії незалежної України не робили й не роблять ставку на економічну свободу, приватну власність та вільний ринок.

Саме ці чинники лежать в основі якісної системи національної економічної безпеки. Ось ми й отримали результат: бідність, слабкість і залежність від прихильності іноземних держав.

Україні гостро потрібна дипломатія грошей, інвестицій, торгівлі та бізнесу загалом. Під час війни обтяжувати підприємців важким фіскальним та регуляторним навантаженням, змушувати сплачувати інфляційний податок і не захищати права власності — це завдавати ударів зсередини по національній системі безпеки.

За групою факторів № 4 «Податкові, бюджетні чинники» в Індексі 2026 року Україна опинилася в червоній зоні ризиків із показником 17 балів. В Індексі 2025 р. показник становив 14 балів. Попри незначний прогрес, Україна значно відстає не тільки від країн ЄС, але й від Росії, яка за цією групою факторів отримала 66 балів.

Порівняно з 2025 р. Україна погіршила показник «розмір органів державного управління». У 2022–2024 рр. він становив 69,02% ВВП (середньорічний показник), у 2023–2025 рр. — 72,94% ВВП.

Дефіцит бюджету органів державного управління за 2022–2024 рр. становив 17,37% ВВП, у 2023–2025 рр. — 18,04% ВВП. Державний борг України у 2022–2024 рр. становив 82,88% ВВП, у 2023-2025 рр. — 92,67% ВВП. Ці показники свідчать про те, що бюджетно-податкова система України генерує ризики для економічної безпеки найвищого червоного рівня.

ІЕБ 2026 свідчить, що за трьома з восьми груп факторів (група № 2 «Макроекономічні фактори», група № 3 «Монетарні, фінансові чинники», група № 4 «Податкові, бюджетні чинники») Україна має показники червоної групи ризиків. Саме ці фактори є головними в поточній економічній політиці. Якщо додати сюди результат у 39 балів за регуляторними факторами, то стає очевидним, що **головним джерелом загрози національній економічній безпеці України є сам Уряд** (усі органи центральної державної влади, включаючи Кабінет Міністрів, Національний банк, Офіс Президента, Верховну Раду).

Варто відзначити гострий дефіцит координації макроекономічної та інституційної політики, ігнорування теорії та практики економічного зростання, а також явну недооцінку провалів держави. Ці провали проявляються у вигляді поширеної корупції, низької якості державного управління, розбалансованого ринку праці, високої інфляції, розбалансованого бюджету та режиму зовнішньоекономічної діяльності.

ІLІ ПРО ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ

УКРАЇНА В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ РИЗИКІВ ТА ЗАГРОЗ

Глибинний аналіз актуального стану української системи економічної безпеки та детальні рекомендації для українських полісімейкерів представлено у Додатку до ІЕБ-2026 — дослідженні "Україна в контексті глобальних ризиків та загроз". Для ознайомлення з дослідженням перейдіть на сайт ІLІ за посиланням нижче:

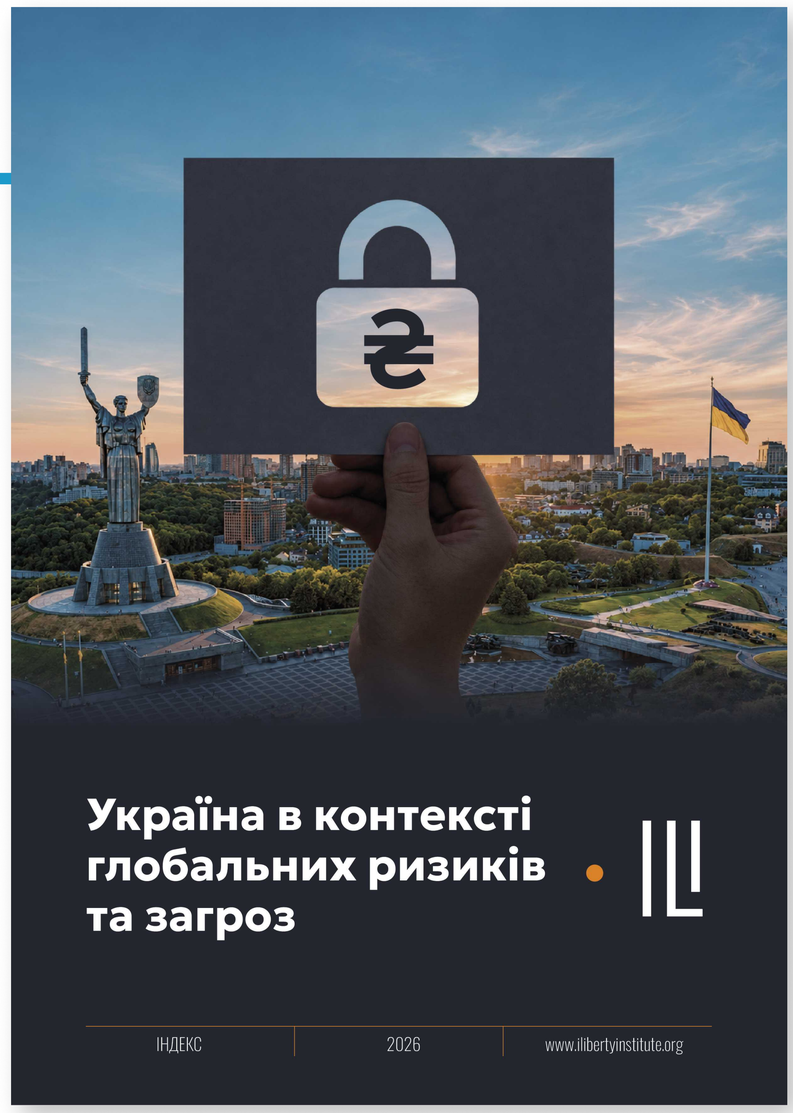

КОНЦЕПЦІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Інноваційна розробка Міжнародного Інституту Свободи, в основі якої лежать стратегія Людиноцентричності та міжнародний Індекс економічної безпеки.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ІНДЕКСУ

Сучасний світ характеризується безпрецедентним рівнем військових ризиків та загроз. Вони посилюються гібридними, інформаційними, торговими, регуляторними, валютними, технологічними війнами та конфліктами. Стара міжнародна архітектура та інститути управління ризиками та їх нейтралізації зазнали руйнування. Навіть інститути демократії в розвинених країнах схильні до ерозії. Урядам країн слід враховувати ці ризики та загрози під час розробки економічної стратегії розвитку. Рекомендації, які ми розробили для України, валідні для будь-якої країни, що розвивається, особливо в умовах зовнішньої військової загрози.

Рекомендації для України

1. **Модель розвитку.** Україні у стані тривалої широкомасштабної російської війни для зміцнення національної системи економічної безпеки необхідно відмовитися від моделі держави загального інтервенціонізму та перейти до моделі підприємницького зростання та розвитку. Ця модель відповідає як культурі та цінностям українського суспільства, неформальним інститутам горизонтального співробітництва, так і фактичній якості інститутів державного управління.

2. **ВПК.** Істотне збільшення попиту на військові товари у світі, на матеріально-технічні рішення у сфері безпеки створює унікальні, історичні можливості для українських виробників зайняти провідні позиції в перспективних нішах на ринках сучасної зброї. Для реалізації їхнього потенціалу необхідні конкурентні правові інститути захисту прав власності, низьке регуляторне, податкове навантаження, доступ до міжнародного ринку капіталу та свобода експорту готової продукції.

3. **Інститути.** В умовах активного переформатування глобальних ланцюгів цінності, нейтралізації ризиків залежності країн ЄС, «Великої сімки» від Китаю активізувалася конкуренція юрисдикцій за вигідні сегменти у новій системі міжнародного поділу праці. Вона значною мірою буде заснована на ідентифікації «свій – чужий» для включення як у виробничі ланцюги, так і на ринки товарів та послуг. Україна стане «своїм» для лідерів світового ринку, для країн демократії та свободи тоді, коли її інститути, ставлення Держави та бізнесу, Держави та людини відповідатимуть критеріям політичної, громадянської та економічної свободи.

4. **Обмежена держава.** Основним внутрішнім джерелом загроз національній системі економічної безпеки України є система державного управління у рамках моделі держави загального інтервенціонізму. Вона перерозподіляє ресурси та активи на користь політичних, номенклатурних лідерів, спотворює ринкову структуру капіталу, генерує витрати втраченої вигоди через закріпачення національного підприємництва, дозволяє державним та приватним олігополіям та монополіям ігнорувати стандарти відкритої конкуренції та відповідальності. Досвід успішних країн, уроки системних, структурних трансформацій переконують, що **зміцнення системи економічної безпеки відбувається завдяки лібералізації, приватизації, посиленню інститутів права, відповідальній монетарній, фіскальній та регуляторній політиці.**

5 **Перемога над агресором.** Економіка Росії, країни-терориста, має достатній запас міцності для ведення низько- та середньоінтенсивної війни проти України, та гібридної, інформаційної війни проти Заходу протягом кількох років в умовах сприятливого попиту на російські енергоресурси, добрива, метали та хімічні товари. Санкції, що застосовуються проти Росії, гальмують економічне зростання, збільшують витрати виробництва, блокують технологічні інновації. Однак ці санкції — фрагментарні та несистемні. Інструменти примусу до виконання санкційних вимог, заходи покарання за їх порушення застосовуються рідко. Тому, використовуючи уряд технократів, м'яку силу своїх комерційних партнерів за кордоном, мережу бізнес-організацій у всьому світі, у тому числі в країнах ЄС, G7 та G20, уряд Росії мобілізує необхідні для ведення війни ресурси. Різкого ослаблення системи економічної безпеки нашого ворога можна досягти лише через **значне збільшення руйнувань експортної, енергетичної, логістичної інфраструктури ворога, запровадження повного торговельного ембарго** з боку ЄС, країн Заходу на товари з Росії, а також застосування штрафів, інших заходів покарання проти тих країн та компаній, які допомагають Росії обходити санкції.

6 **Євроінтеграція.** Млявий процес узгодження та виконання вимог acquis communautaire (правової спадщини ЄС) щодо інтеграції України до ЄС, рекомендацій ОЕСР щодо інститутів державного управління та боротьби з корупцією не покращує якість системи національної економічної безпеки. Для імплементації регуляторної, фіскальної політики ЄС в Україні об'єктивно немає здатності та потенціалу. Для збільшення забезпечення сил оборони, фінансування інфраструктури ведення війни, збільшення ресурсів домогосподарств, продуктивності праці у бізнесі гостро потрібні **зниження податкового навантаження, радикальна дерегуляція, приватизація більшості держактивів та лібералізація зовнішньої торгівлі.** Ставка українського Уряду на зовнішню фінансову підтримку у вигляді кредитів та грантів у обсязі ~25% ВВП породжує в органах держуправління моральну загрозу, блокує вжиття необхідних заходів щодо створення сприятливого ділового та інвестиційного клімату.

У переговорах із нашими закордонними партнерами важливо виходити з проактивною позицією створення повноцінних інститутів вільного ринку, а не бути пасивним реципієнтом тих рекомендацій, які надають державні органи країн ЄС, міжнародні консалтингові та фінансові організації.

> **Динаміка показників Індексу економічної безпеки України у період 2024-2026 років, а також рішення Уряду України у сфері макроекономічної, торгової, регуляторної політики під час широкомасштабної російської агресії демонструють ігнорування як теорії, так і практики створення якісної системи національної економічної безпеки та конкурентоспроможності.**

Уряд продовжує консервувати ту саму економічну модель, ті самі інститути та механізми ухвалення рішень та управління активами, які утримують Україну у **помаранчевій зоні ризиків** економічної безпеки. В результаті в країні спостерігається криза довіри між державою та бізнесом, між державою та суспільством. Він збільшує транзакційні витрати, розмір «сірої» економіки, а також сприяє відтоку фінансового та людського капіталу.

Система національної економічної безпеки України вимагає глибокої ревізії економічної, інституційної політики, що проводиться Урядом саме тому, що йде широкомасштабна війна з Росією на виснаження. Той факт, що за групою чинників «Макроекономічні чинники», «Монетарні, фінансові чинники» та «Податкові, бюджетні чинники» Україна перебуває в **червоній зоні ризиків** (найвищі ризики), свідчить про необхідність змін пріоритетів Уряду з урахуванням імперативів сучасної теорії економічного зростання, а також Концепції національної економічної безпеки[8], розробленої Міжнародним Інститутом Свободи у 2024 році.

Проблема зміцнення системи національної економічної безпеки має бути частиною наукових досліджень українських університетів, аналітичних центрів, що працюють у сфері національної безпеки загалом. Встановлення причинно-наслідкових зв'язків, кореляцій між такими параметрами, як «темпи економічного зростання», «продуктивність праці», «економічна свобода», «приватна власність», «розмір держави», «регуляторне навантаження», «транзакційні витрати», «економічна безпека», «національна конкурентоспроможність», важливі для національної конкурентоспроможності.

[8]Концепція національної економічної безпеки України. 2024. Міжнародний Інститут Свободи. https://www.ilibertyinstitute.org/index/ekonomichna-bezpeka-2024

Рекомендації для країн Індексу

Аргентина: перші результати лібералізації економіки

Реформи президента Хав'єра Мілея вже позитивно вплинули на стан системи економічної безпеки Аргентини, навіть з урахуванням складності їх імплементації. Індекс 2025 р. для Аргентини становив 41,9 бала, а у 2026 р. зріс до 46,9 бала, додавши 5 балів до загального показника економічної безпеки країни.

- Правові, інституційні чинники країни у 2025 р. оцінювались у 57 балів, у 2026 р. – вже у 67 балів, практично досягнувши **зеленої зони ризиків**, тобто найбезпечнішого, стійкого місця.
- Макроекономічні чинники дещо відкотились назад через те, що заходи щодо виправлення старих інвестиційних, структурних помилок призвели до зниження середньорічних темпів зростання ВВП (30 балів у 2025 році й лише 23 бали у 2026-му).
- Монетарна політика залишається проблемною зоною Аргентини, хоча показує незначне покращення – 29 балів (+2 бали з 2025 року).
- Збалансування бюджету та бюджетна реформа дозволили Аргентині за групою факторів «Податкові, бюджетні чинники» підвищити свій показник на 12 балів, досягнувши позначки 53 бали у 2026 році.
- Дерегулювання економіки Аргентини тільки почалося, але прогрес вже помітний. За групою «Регуляторні чинники» в Індексі 2025 року було 42 бали, у 2026 р. – 48 балів.
- Зафіксовано покращення показників за соціальними та інфраструктурними факторами.

Аргентина, ставши на шлях системних ринкових реформ, розширюючи можливості приватного підприємництва, скорочуючи розмір та функціонал Держави, покращила якість системи національної економічної безпеки.

Польща, Чехія, Румунія: не зупинятися на досягнутому

Країни незначно погіршили позиції, але залишилися у **жовтій групі ризиків.** Чехія у 2025 р. мала 69,8 бала, у 2026 р. – 67,5 бала, Польща у 2025 р. отримала 59,1 бала, у 2026 р. – 57,8 бала, Румунія – 54,4 бала у 2025 р. та 53,8 бала у 2026 році.

Уряди країн, які стали членами ЄС, вважають інституційні, структурні реформи завершеними. Тому вони часто не доводять їх до кінця – до рівня країн з високим рівнем доходів і стійкими інститутами (як-от у скандинавських країнах, Німеччині або Нідерландах).

Основними точками вразливості Польщі, Чехії та Румунії є бюджетно-податкова та регуляторна політика.

Дефіцит бюджету, високі витрати обслуговування боргу, збільшення регуляторних витрат, гальмування інвестицій, зокрема у високотехнологічні сектори, послаблюють систему економічної безпеки. В умовах інтенсивної конкуренції за проривні технології та людський капітал ці країни поступаються своїм регіональним та глобальним конкурентам.

При досягненні такого рівня розвитку, як у Польщі та Чехії, критично важливо не вважати це оптимумом, а продовжувати реформи для закріплення країни у Топ-30 країн за провідними індексами та показниками економічної безпеки.

Навіть в межах Європейського Союзу йде міжкраїнова конкуренція за капітал, вигідні ринкові ніші та нематеріальні активи, які відіграють все більшу роль у забезпеченні швидких, довгострокових темпів економічного зростання.

Коли така країна, як Польща, досягає рівня ВВП понад один трильйон доларів, вона без порушення макроекономічного балансу може підвищити витрати на оборону до рівня ~5% ВВП. Такий взаємозв'язок між економікою та обороноздатністю очевидний.

Це підтверджують експерти одного з провідних аналітичних центрів Європи Bruegel у статті «Чому генералам потрібні економісти для перемоги у довгих війнах»[9].

Bruegel робить дуже важливе зауваження, що сам по собі розмір ВВП, наявність активів у ВПК, частка військових витрат до ВВП не гарантують автоматично боєздатність армії. Урядам важливо виміряти, «що саме ці витрати дійсно дають: використовувати паритет купівельної спроможності для порівняння ресурсів і відстеження того, як фінансування, включаючи підтримку союзників, перетворюється на виробництво, можливості, що розгортаються, і дефекти на полі бою. Ця робота вимагає, щоб економісти та військові фахівці будували спільну структуру».

[9] Why generals need economists to win long wars. Elina Ribakova. Bruegel. November 2026 https://www.bruegel.org/sites/default/files/2026-11/why-generals-need-economists-to-win-long-wars-12669.pdf

Ізраїль — приклад відповідального, збалансованого підходу

В Індексі 2025 року ця країна перебувала у **зеленій зоні** економічної безпеки з показником 72,4 бала. Для порівняння: у США цей показник становив 70,6 бала, а у Німеччини – 78,1 бала. В Індексі 2026 р. результат Ізраїлю погіршився до 64,3 бала – **жовта зона ризиків.** Погіршення зафіксовано і в США: показник знизився з 70,6 бала у 2025 р. до 67,8 бала у 2026 р. Висновок очевидний: навіть розвиненим країнам важливо суворо дотримуватись норм і стандартів макроекономічної стабільності, особливо щодо інфляції, державного боргу та регуляторного навантаження. Однак Ізраїль залишається прикладом того, як можна організувати економіку, створити інститути розвитку та зростання, перебуваючи у стані військової загрози та в оточенні ворогів. У 2025 р. валовий національний дохід Ізраїлю за ПКС склав $47468, валовий внутрішній продукт на душу населення за ПКС – $56676, що свідчить про наявність значних резервів населення та країни для ведення тривалих воєн та ефективної протидії агресивним діям ворогів.

ДОДАТКИ

ГРУПА 1. ПРАВОВІ, ІНСТИТУЦІЙНІ ЧИННИКИ

Індикатор/параметр*	Україна	Росія	Аргентина	Польща	Німеччина	Румунія	Фінляндія	Чехія	Туреччина	США	Ізраїль
1. Індекс політичних прав та громадянських свобод - 2026 Freedom House (макс. 100)	51	12	85	82	95	83	100	95	32	81	73
2. Індекс демократії - 2026 Economist Intelligence Unit (макс. 10)	4,79	2,03	6,89	7,65	8,73	6,11	9,3	7,5	4,26	7,65	7,8
3. Індекс свободи - 2026 (Freedom Index) Atlantic Council (макс. 100)	52,7	42,1	68,1	80,3	88,9	72,6	91,1	86,6	54	85,1	77,5
4. Індекс свободи людини - 2025 Cato Institute (макс. 10)	6,33	4,7	8,65	8,44	9,27	8,59	9,53	9,69	4,87	9,15	7,56
5. Значення Індексу верховенства права 2026 (макс. 1)	0,49	0,4	0,54	0,67	0,83	0,61	0,87	0,73	0,41	0,67	0,82
6. Індекс економічної свободи - 2026 Frazer Institute (макс. 10)	5,68	5,49	4,86	7,1	7,88	7,35	7,96	7,81	5,58	8,21	7,35
7. Міжнародний індекс захисту прав власності - 2026 Property Rights Alliance (макс. 10)	3,54	3,35	4,24	6,11	7,78	6,26	7,58	7,09	3,96	7,4	6,45
8. Глобальний індекс миру - 2026 Global Peace Index шкала 1-5 (найгірший показник)	3,18	3,37	1,92	1,62	1,66	1,79	1,48	1,52	2,61	2,54	3,12
9. Показник «Ефективність держави» в World Governance Indicators - 2026 (макс. 100%)	40,15	42,09	57,99	68,64	82,84	59,94	92,08	77,75	52,94	76,72	76,74
10. Prosperity Index from Atlantic Council 2026 (макс. 100)	71,9	72,7	76,6	80,8	87,1	76,5	88,4	87,2	66,6	79,8	79,9

ОЦІНКИ

Індикатор/параметр*	Україна	Росія	Аргентина	Польща	Німеччина	Румунія	Фінляндія	Чехія	Туреччина	США	Ізраїль
1	51	12	85	82	95	83	100	95	32	81	73
2	48	20	69	77	87	61	94	75	43	77	78
3	53	42	68	80	89	73	91	87	54	85	78
4	63	47	87	84	93	86	95	97	49	92	76
5	48	41	54	66	83	61	87	74	41	68	67
6	57	55	49	71	79	74	80	78	56	82	74
7	35	34	42	61	78	63	76	71	40	74	65
8	68	66	81	84	83	82	85	85	74	75	69
9	40	42	58	69	83	60	92	78	53	77	77
10	72	73	77	81	87	77	88	87	67	80	80
В СЕРЕДНЬОМУ	**54**	**43**	**67**	**75**	**86**	**72**	**89**	**83**	**51**	**79**	**74**

ГРУПА 2. МАКРОЕКОНОМІЧНІ ЧИННИКИ

Індикатор/параметр*	Україна	Росія	Аргентина	Польща	Німеччина	Румунія	Фінляндія	Чехія	Туреччина	США	Ізраїль
1. ВВП на душу населення в $, 2025 р.	6499	17863	14355	28374	60439	22725	56464	35678	18611	89991	60335
2. Темпи зміни ВВП середньорічний за 2023-2025 рр.,%	3,53	3,32	0,39	2,28	-0,38	1,28	-0,25	1,28	4	2,95	1,98
3. Накопичені прямі іноземні інвестиції на душу населення в $ (2025 р.)	1531	1865	3025	11000	16487	8404	17857	25690	2280	51720	31371
4. Експорт товарів на душу населення 2023- 2025 рр., в $	1216	2964	1642	10760	20529	5488	14534	24543	3071	6103	6015
5. Експорт послуг на душу населення 2023-2025 рр., $	484	294	358,5	3255	5769	2400	7371	3959	1336	3272	8748
6. Відношення інвестицій в основний капітал до обсягу ВВП (середньорічний за 2023-2025 рр.), %	19,69	26,73	16,4	17,79	21,81	25,62	22,4	26,78	32,35	21,49	24,85
7. Капіталізація внутрішнього фондового ринку 2026 р., % ВВП	2,5	31	16,5	22	60	38	96	10	29	227	61
8. Рівень безробіття 2025 р., %	11,6	2,2	7,4	3,1	3,8	6,1	9,7	2,9	8,3	4,3	3
9. Відношення експорту товарів та послуг до ВВП 2025 р., %	25,9	18,2	15,3	52,3	44,5	35,4	40,7	84,5	24,7	11	25,1
10. Продуктивність праці: ВВП за годину роботи ВВП в постійних міжнародних $ 2021 за ПКС 2026	21,1	43,2	33,8	48,8	80,5	50,7	80,5	56,5	40,9	81,8	61,1

ОЦІНКИ

Індикатор/параметр*	Україна	Росія	Аргентина	Польща	Німеччина	Румунія	Фінляндія	Чехія	Туреччина	США	Ізраїль
1	7	20	16	32	67	25	63	40	21	100	67
2	88	83	10	57	0	32	0	32	100	74	50
3	3	4	6	21	32	16	35	50	4	100	61
4	5	14	7	44	84	22	59	100	13	25	25
5	6	3	4	37	66	27	84	45	15	37	100
6	61	83	51	55	67	79	69	83	100	66	77
7	1	14	7	10	26	17	42	4	13	100	27
8	5	100	65	65	61	35	5	87	9	53	72
9	31	22	18	62	53	42	48	100	29	13	30
10	26	53	41	60	98	62	98	69	50	100	75
В СЕРЕДНЬОМУ	**24**	**40**	**23**	**44**	**55**	**36**	**50**	**61**	**35**	**67**	**58**

https://freedomhouse.org/country/scores
https://worldpopulationreview.com/country-rankings/democracy-index-by-country
https://www.atlanticcouncil.org/wp-content/uploads/2026/04/2026-atlas-freedom-and-prosperity-around-the-world.pdf
https://www.cato.org/sites/cato.org/files/2025-12/2025-human-freedom-index.pdf
World Economic Outlook (WEO) Data base. October 2026 https://data.imf.org/en/datasets/IMF.RES:WEO
World Investment Report 2026. https://unctad.org/system/files/official-document/wir2026_en.pdf
The WTO Stats portal. https://stats.wto.org/
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_stock_market_capitalization

ГРУПА 3. МОНЕТАРНІ, ФІНАНСОВІ ЧИННИКИ

Індикатор/параметр*	Україна	Росія	Аргентина	Польща	Німеччина	Румунія	Фінляндія	Чехія	Туреччина	США	Ізраїль
1. Інфляція середньорічна за 2023-2025 рр., %	8,34	7,5	120,24	4,43	2,59	7,15	1,52	3,98	46,68	2,91	2,95
2. Стійкість національної валюти (середньорічний курс 2025 р. до курсу 2022 р.), %	+28,9	+22,2	+9500	-15,7	-6,8	-4,7	-6,8	-6,3	+238	-	+2,7
3. Баланс поточного рахунку платіжного балансу % ВВП 2023-2025 рр.	-10,25	2,28	-1,21	0,29	5,23	-7,57	-0,18	0,77	-2,17	-3,75	2,54
4. Внутрішнє кредитування приватного сектора % ВВП, 2025 р.	16,4	54,6	17,6	33,6	77,3	22,1	92	48	45,8	201,3	72,5
5. Індекс фінансової відкритості The Chinn-Ito Financial Openness Index 2023 (макс. 2,29)	-1,94	-1,25	-1,25	1,02	2,28	1,27	2,28	2,28	-1,25	2,28	2,28
6. Валові заощадження 2023-2025 рр., % ВВП	9,1	28,83	14,32	18,33	26,59	18,13	22,5	27,92	30,53	17,66	27,77

ОЦІНКИ

Індикатор/параметр*	Україна	Росія	Аргентина	Польща	Німеччина	Румунія	Фінляндія	Чехія	Туреччина	США	Ізраїль
1	18	25	0	63	83	34	100	67	0	78	76
2	38	33	0	100	100	100	100	95	0	100	100
3	5	100	100	100	100	10	100	100	75	65	100
4	8	27	9	17	38	11	46	24	23	100	36
5	0	15	15	47	100	56	100	100	15	100	100
6	30	94	47	60	87	59	74	91	100	58	91
В СЕРЕДНЬОМУ	**16,5**	**49**	**29**	**65**	**85**	**45**	**87**	**80**	**36**	**84**	**84**

https://worldjusticeproject.org/rule-of-law-index/global/2025
https://www.fraserinstitute.org/sites/default/files/2026-10/economic-freedom-of-the-world-2026_2.pdf
https://26.internationalpropertyrightsindex.org/
https://www.economicsandpeace.org/wp-content/uploads/2026/06/Global-Peace-Index-2026-Report.pdf
https://www.worldbank.org/en/publication/worldwide-governance-indicators/interactive-data-access
https://www.atlanticcouncil.org/wp-content/uploads/2026/04/2026-atlas-freedom-and-prosperity-around-the-world.pdf
World Economic Outlook (WEO) Data base. October 2026 https://data.imf.org/en/datasets/IMF.RES:WEO
Official exchange rate (LCU per US$, period average). International Financial Statistics database, International Monetary Fund. https://data.worldbank.org/indicator/PA.NUS.FCRF
Domestic credit to private sector (% of GDP) https://data.worldbank.org/indicator/FS.AST.PRVT.GD.ZS
The Chinn-Ito Index. A de jure measure of financial openness – https://web.pdx.edu/~ito/Chinn-Ito_website.htm

ГРУПА 4. ПОДАТКОВІ, БЮДЖЕТНІ ЧИННИКИ

Індикатор/параметр*	Україна	Росія	Аргентина	Польща	Німеччина	Румунія	Фінляндія	Чехія	Туреччина	США	Ізраїль
1. Розмір видатків органів державного управління 2023-2025 рр., % ВВП	72,94	37,31	33,15	48,98	48,93	39,08	57,07	43,41	32,91	37,55	42,3
2. Розмір дефіциту бюджету органів державного управління (2023-2025 рр., % ВВП)	-18,04	-2,57	-1,66	-6,3	-2,62	-7,32	-3,68	-2,63	-4,46	-7,58	-6,22
3. Державний борг 2023-2025 рр., % ВВП	92,67	15,51	106,01	54,68	61,96	56,84	82,7	43,21	25,16	122,25	65,82
4. Відсоткові платежі зі сплати державного боргу 2024 р., % ВВП	3,98	1,19	1,71	2,2	1,06	2,06	1,57	1,34	2,97	3,95	3,44
5. Показник «Розмір держави» Індекс економічної свободи, 2026 р. (макс. 10)	5,73	6,03	6,75	5,61	5,79	6,52	4,93	6,13	6,97	7,39	5,78
6. Значення Індексу ризиків та стійкості (макс. 100)	54,63	60,76	52,2	69,53	80,71	70,7	82,14	78,01	50,9	73,04	69,07

ОЦІНКИ

Індикатор/параметр*	Україна	Росія	Аргентина	Польща	Німеччина	Румунія	Фінляндія	Чехія	Туреччина	США	Ізраїль
1	2	67	76	10	10	25	5	16	80	66	18
2	0	61	90	7	60	5	45	60	35	5	7
3	5	100	0	62	52	59	37	69	90	0	48
4	0	59	48	34	63	37	51	54	5	0	0
5	54	61	68	51	55	66	36	63	73	80	55
6	38	46	34	58	100	83	100	80	31	75	57
В СЕРЕДНЬОМУ	**17**	**66**	**53**	**37**	**57**	**46**	**46**	**57**	**52**	**38**	**31**

https://www.imf.org/external/datamapper/ie@FPP/ITA
Global Investment Risk and Resilience Index. Henley & Partners. May 2026.
https://www.henleyglobal.com/publications/global-investment-risk-and-resilience-index/may-2026-update

ГРУПА 5. РЕГУЛЯТОРНІ ЧИННИКИ

Індикатор/параметр*	Україна	Росія	Аргентина	Польща	Німеччина	Румунія	Фінляндія	Чехія	Туреччина	США	Ізраїль
1. Якість регуляторного середовища індекс та місце з Global Innovation Index 2026 (макс. 100)	37,4	22,7	43,8	65	87,5	58,8	97,9	79	37,1	77,8	70,6
2. Якість ділового клімату індекс та місце з Global Innovation report 2026 (макс. 100)	32,8	28,9	21	28,6	51,5	23,3	68,7	47,1	28,3	64,4	59,8
3. Інституційне середовище індекс та місце з Global Innovation report 2026 (макс. 100)	30,2	25,2	49,3	65,3	79,3	55,8	87,9	75,6	45,8	76,9	66,7
4. Чинник «чіткість, ясність закону» Prosperity Index 2026 (макс. 100)	29,6	33,6	46,4	55,9	92,6	45,7	80,7	76,1	21,2	62,7	60,8
5. Фактор «Бюрократія та корупція» Prosperity Index 2026 (макс. 100)	37	37,5	48,1	64,2	82,6	53,9	89,4	70,5	43,2	73,8	69,6
6. Чинник «Незалежність судової влади» Prosperity Index 2026 (макс. 100)	42,7	32,4	67,6	71	93,8	68,6	88,7	87,7	33,2	79,7	79,5
7. Значення Індексу обмежень на прямі іноземні інвестиції - 2025 від ОЕСР Найкращий результат – «0», найгірший «1»	0,064	0,05	0,091	0,059	0,009	0,021	0,006	0,011	0,112	0,051	0,109

ОЦІНКИ

Індикатор/параметр*	Україна	Росія	Аргентина	Польща	Німеччина	Румунія	Фінляндія	Чехія	Туреччина	США	Ізраїль
1	37	23	44	65	88	59	98	79	37	78	71
2	33	29	21	29	52	23	69	47	28	64	60
3	30	25	49	65	79	56	88	76	46	77	67
4	30	34	46	56	93	46	81	76	21	63	61
5	37	38	48	64	83	54	89	71	43	74	70
6	43	32	68	71	94	69	89	88	33	80	80
7	64	70	58	70	100	74	100	80	53	70	53
В СЕРЕДНЬОМУ	**39**	**36**	**48**	**60**	**84**	**54**	**88**	**74**	**37**	**72**	**66**

Global Innovation Index 2026. Powering entrepreneurs at the frontier of science. WIPO. 2026
https://www.wipo.int/web-publications/global-innovation-index-2026/assets/110523/2000-GII-2026%20-%20EN%202.pdf
Freedom and Prosperity Index 2026. The Atlantic Council. https://freedom-and-prosperity-indexes.atlanticcouncil.org/country-profiles
FDI Regulatory Restrictiveness Index 2025. OECD.
https://www.oecd.org/en/publications/oecd-fdi-regulatory-restrictiveness-index-2025_a7751054-en/full-report.html

ГРУПА 6. ІНФРАСТРУКТУРНІ ЧИННИКИ

Індикатор/параметр*	Україна	Росія	Аргентина	Польща	Німеччина	Румунія	Фінляндія	Чехія	Туреччина	США	Ізраїль
1. Значення Індексу енергетичного транзиту - 2026 World Economic Forum Energy Transition Index (макс. 100)	56,6	59	57,4	61,3	69,6	66,1	74,1	62,1	60,1	65,9	67,5
2. Місце за параметром "Інфраструктура" Глобальний індекс інноваційності-2026 (макс. 100)	43,5	45,2	43,7	52,3	57,9	56,3	67,3	57,1	54	57,5	53,3
3. Стан загальної інфраструктури Глобальний індекс інноваційності-2026 (макс. 100)	20,2	45,1	36,2	47,7	58,7	46,4	69,3	53,1	51,8	63,7	55
4. Значення Індексу якості логістики - 2026 World Bank (макс. 5 балів)	2,7	2,6	2,8	3,6	4,1	3,2	4,2	3,3	3,4	3,8	3,6
5. Виробництво ВВП на одиницю енергії - 2024	10,6	8,5	17,5	19,6	25,7	30,8	11,5	16,9	23,3	13,4	23,4
6. Значення Індексу енергетичної безпеки - 2026 макс. 100 балів	76,98	85,1	81,1	74,56	72,42	78,19	80,8	83,11	71,91	90,35	86,51

ОЦІНКИ

Індикатор/параметр*	Україна	Росія	Аргентина	Польща	Німеччина	Румунія	Фінляндія	Чехія	Туреччина	США	Ізраїль
1	57	59	57	61	70	66	74	62	60	66	68
2	44	45	44	52	58	56	67	57	54	58	53
3	20	45	36	48	59	46	69	53	52	64	55
4	54	52	56	72	82	64	84	66	68	76	72
5	34	28	57	64	83	100	37	55	76	44	76
6	77	85	81	75	72	78	81	83	72	90	87
В СЕРЕДНЬОМУ	**48**	**52**	**55**	**62**	**71**	**68**	**69**	**63**	**64**	**66**	**69**

Energy Transition Index 2026. June 2026. World Economic Forum. https://reports.weforum.org/docs/WEF_Energy_Transition_Index_2026.pdf
Connecting to Compete 2025. Trade Logistics in the Global Economy. The New Logistics Performance Indicators 2.0. World Bank. 2026
https://documents1.worldbank.org/curated/en/099042226142014971/pdf/P500808-289f34bf-7999-473f-8cbd-63225ad20316.pdf
https://worldpopulationreview.com/country-rankings/logistics-performance-index-by-country
GDP per unit of energy use (PPP $ per kg of oil equivalent). https://data.worldbank.org/indicator/EG.GDP.PUSE.KO.PP
The Global Energy Security Index 2026. The Adam Smith Institute. https://www.adamsmith.org/research/global-energy-security-index-2026

ГРУПА 7. СОЦІАЛЬНІ ЧИННИКИ

Індикатор/параметр*	Україна	Росія	Аргентина	Польща	Німеччина	Румунія	Фінляндія	Чехія	Туреччина	США	Ізраїль
1. Глобальний індекс інноваційності - 2026 World Intellectual Property Organization (WIPO), значення	30,4	31,8	28,8	39,5	56,8	35,3	57,9	42,8	37,5	62,3	52,2
2. Значення та місце за фактором «Людський капітал та дослідження» (Глобальний індекс інноваційності 2026)	34,3	46,4	35,5	43,8	65,1	35,6	63,9	42,6	40,6	57,3	53,9
3. Індекс соціального прогресу - 2026 Social Progress Imperative	70,02	68,35	75,93	81,93	87,79	74,49	90,83	85,05	67,27	81,76	81,82
4. Середня тривалість життя після 65 років в роках	56,71	51,71	58,28	62,6	69,67	49,98	73,02	61,92	54,73	70,89	76,6
5. Середня тривалість життя при народженні в роках, дані за 2026 р.	75	73,7	77,8	79,2	81,9	76,4	82,4	80,3	78,4	79,8	82,9
6. Фактор «Здоров'я» Індекс соціального прогресу 2026, значення	48,9	52,35	67,46	70,77	75,66	55,27	74,85	72,84	65,94	66,95	83,43
7. Індекс соціальної стійкості - 2025 Social Resilience Index (SRI) Allianz Research	40	45	44,2	64,9	78,5	56,4	84,3	64,3	34,9	65,3	60,6
8. Валовий національний дохід (ВНД) на душу населення 2025 р, за ПКС (у пост. $ США 2021 р.)	17156	38912	27594	44439	65564	42050	55772	46355	31665	75332	47468
9. ВВП на душу населення за ПКС, 2025	21007	50241	31497	55940	74901	48166	67097	60899	44208	90267	56676
10. Значення фактору «Суспільство» Індекс процвітання Леґатум 2026 (макс. 100)	58	63,41	73,19	77,95	83,62	75,91	87,2	83,66	60,86	81,3	80,33

ОЦІНКИ

Індикатор/параметр*	Україна	Росія	Аргентина	Польща	Німеччина	Румунія	Фінляндія	Чехія	Туреччина	США	Ізраїль
1	30	32	29	40	57	35	58	43	38	62	52
2	34	46	36	44	65	36	64	43	41	57	54
3	70	68	76	82	88	74	91	85	67	82	82
4	57	52	58	63	70	50	73	62	55	71	77
5	90	89	94	96	99	92	99	97	95	96	100
6	49	52	67	71	76	55	75	73	66	67	83
7	40	45	44	65	79	56	84	64	35	65	61
8	23	52	37	59	87	56	74	62	42	100	63
9	23	56	35	62	83	53	74	67	49	100	63
10	58	63	73	78	84	76	87	84	61	81	80
В СЕРЕДНЬОМУ	**47**	**56**	**55**	**66**	**79**	**58**	**78**	**68**	**55**	**78**	**72**

2026 Global Social Progress Index. Social Progress Imperative. https://www.socialprogress.org/social-progress-index
Allianz Social Resilience Index 2025. The Middle-Resilience Trap. Allianz Research

ГРУПА 8. НЕМАТЕРІАЛЬНІ ЧИННИКИ

Індикатор/параметр*	Україна	Росія	Аргентина	Польща	Німеччина	Румунія	Фінляндія	Чехія	Туреччина	США	Ізраїль
1. Індекс сприйняття корупції - 2025 Transparency International (макс. 100)	36	22	36	53	77	45	88	59	31	64	62
2. Індекс м'якої сили - 2026 Brand Finance Soft power index (макс. 100)	41,4	58,7	45,2	48,9	67,7	40,3	53,5	43,6	52,4	74,9	44,8
3. Значення та місце за фактором «Нематеріальні активи» (Глобальний індекс інноваційності - 2026)	28,2	37,3	31,6	39,9	62	33,5	46,9	20,6	55,4	56,5	30,2
4. Експорт послуг ІСТ % торгівлі, показник (макс. 100)	8,9	0,6	3,2	4,3	2,9	7,4	11	3,3	1,3	2,5	24
5. Індекс законності та порядку - 2025 Gallup значення (макс. 100)	74	79	69	83	88	81	90	87	79	84	82
6. Індекс щастя - 2025 World Happiness Report, значення	4,66	5,83	6,43	6,77	6,88	6,63	7,76	6,82	5,3	6,82	7,19
7. Глобальний індекс благодійності - 2024 значення (макс. 100)	57	45	37	15	45	26	40	29	29	59	49
8. Значення Індексу глобального миру - 2026 (макс. 1 - найкращий результат)	3,18	3,37	1,92	1,62	1,66	1,79	1,48	1,52	2,61	2,54	3,12
9. Значення Індексу верховенства права - 2026 (макс. 1)	0,49	0,4	0,54	0,67	0,83	0,61	0,87	0,73	0,41	0,67	0,82

ОЦІНКИ

Індикатор/параметр*	Україна	Росія	Аргентина	Польща	Німеччина	Румунія	Фінляндія	Чехія	Туреччина	США	Ізраїль
1	36	22	36	53	77	45	88	59	31	64	62
2	41	59	45	49	68	40	54	44	52	75	45
3	28	37	32	40	62	34	47	21	55	57	30
4	37	3	13	18	12	31	46	14	5	10	100
5	74	79	69	83	88	81	90	87	79	84	82
6	47	58	64	68	69	66	78	68	53	68	72
7	57	45	37	15	45	26	40	29	29	59	49
8	17	13	54	83	81	72	100	92	36	38	18
9	49	40	54	67	83	61	87	73	41	67	82
В СЕРЕДНЬОМУ	**43**	**40**	**45**	**53**	**65**	**51**	**70**	**54**	**42**	**58**	**60**

https://www.allianz.com/content/dam/onemarketing/azcom/Allianz_com/economic-research/publications/specials/en/2026/march/2026-03-11-social-resilience.pdf
Gross national income (GNI) per capita In constant international-$ (international-$ in 2021 prices). Eurostat, OECD, IMF, and World Bank (2026)
https://ourworldindata.org/grapher/gross-national-income-per-capita-worldbank?tab=table&time=latest
IMF, World Economic Outlook (October 2026).
https://www.worldometers.info/gdp/gdp-per-capita/?source=imf&region=worldwide&year=2025&metric=ppp
2026 Legatum Prosperity Index. Prosperity Institute. https://www.prosperityindex.com/rankings

ПРО МІЖНАРОДНИЙ ІНСТИТУТ СВОБОДИ

Міжнародний Інститут Свободи (ILI) — незалежний, некомерційний, позапартійний мозковий центр, діяльність якого спрямована на популяризацію, розвиток, зміцнення ідей та цінностей свободи шляхом експертних досліджень та практичних рішень для економіки та політики України, інших країн Європи та світу.

Об'єктами наукових досліджень ILI є теорія та практика економічного розвитку, транзит економік країн від соціалістичної (радянської) моделі до капіталістичної, роль і місце людини, бізнесу та держави у створенні багатства та процвітання, а також свобода як ключовий нематеріальний актив XXI століття.

Щороку Інститут створює три оригінальні індекси для оцінки різних аспектів економічної діяльності Людини, Бізнесу та Держави для поліпшення якості державного управління, економічної політики, механізмів взаємодії власників, інвесторів, виробників, підприємців та споживачів.

БІЛЬШЕ ПРО МІЖНАРОДНИЙ ІНСТИТУТ СВОБОДИ (ILI)

ДОСЛІДЖЕННЯ ТА АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

MISES '26 READINGS
INTERNATIONAL CONFERENCE

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ «ЧИТАННЯ МІЗЕСА» проходить щорічно восени на батьківщині видатного економіста Людвіга фон Мізеса — у Львові. Мета конференції — переосмислити засади управління державою та економікою, знайти відповіді на кризу моделі welfare state та обговорити альтернативу — ідеї Австрійської економічної школи. Панельні дискусії, виступи провідних вчених-економістів з Європи та України, обговорення актуальних викликів з участю як теоретиків, так і практиків, які працюють в різних галузях науки, транслюються українською та англійською мовами на каналі YouTube ILI. За підсумками кожної конференції видається **наукова збірка.**

БІЛЬШЕ ПРО КОНФЕРЕНЦІЮ «ЧИТАННЯ МІЗЕСА 2026»

КОНЦЕПЦІЯ ЗНИЩЕННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ від Міжнародного Інституту Свободи — це покроковий план ліквідації корупції в Україні з KPI для уряду, який ґрунтується на застосуванні теорії та практики провалів держави, функціонуванні моделі підприємницького зростання. Інноваційна стратегія від експертів ILI являє собою системний погляд на корупцію як на правове, соціально-економічне, інституційне та етичне явище. Реалізація Концепції забезпечить швидкий рух країни від безплідної боротьби до повної ліквідації цього явища.

ІНДЕКС ЕКОНОМІКИ ЗДОРОВОГО ГЛУЗДУ (Індекс здорового глузду) — це агрегатний показник, який оцінює ступінь врахування аксіом здорового глузду при виробленні та реалізації економічної політики Уряду. Індекс здорового глузду є інструментом визначення економічного IQ країни та уряду. ILI створив Індекс здорового глузду як інноваційний інструмент та барометр оцінки якості економічної політики урядів країн світу та адекватності критеріям здорового глузду та економічної науки, її відповідності принципам людської діяльності. Він також показує якість економічної освіти в країні, розуміння елітами економічної науки, орієнтацію Уряду на застосування кращих світових практик.

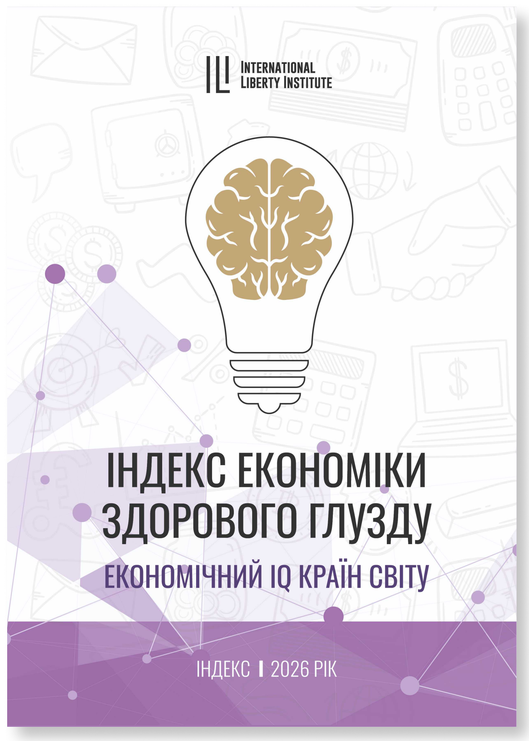

ІНДЕКС СОЦІАЛЬНОГО ДОБРОБУТУ відповідає на запитання, скільки часу потрібно працювати середньостатистичному жителю країни, щоб купити кожен із 40 вимірюваних товарів і послуг та весь запропонований кошик товарів і послуг, а також скільки часу життя залишається у людини для відпочинку, сім'ї, освіти, відкриття власної справи, хобі тощо. Це визначає якість нашого життя. Це надійний інструмент для оцінки та коригування економічної політики Уряду, порядку денного для політичних, інтелектуальних, економічних еліт задля ліквідації бідності, створення якісних, стійких інституцій для забезпечення швидких, довгострокових темпів економічного зростання, поліпшення умов для формування конкурентоспроможного людського капіталу.

МЕДІАРЕСУРСИ ІНСТИТУТУ

Міжнародний Інститут Свободи активно розвиває медійний напрямок задля просування ідей свободи. Щотижня на нашому сайті ми публікуємо свіжі дослідження, а у соцмережах розміщуємо актуальні коментарі та подкасти, де пояснюємо економічні процеси та події в Україні та світі. **Приєднуйтесь до наших медіаресурсів, щоб знати більше про економіку здорового глузду.**

Щоб запросити наших експертів для коментарів та інтерв'ю, звертайтеся в соціальні мережі або на електронну пошту.

ili@ilibertyinstitute.org

https://www.ilibertyinstitute.org

https://x.com/ilibertyinst

https://www.facebook.com/ilibertyinstitute

https://www.linkedin.com/company/ilibertyinstitute

https://www.youtube.com/@ilibertyinstitute

https://www.youtube.com/@ILIeducation

VOX LIBERTY

https://t.me/Vox_Liberty